

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

Tilstandsrapport

Fagskoler 2013

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

Tilstandsrapport

Fagskoler 2013

FORORD

Fagskolesektoren utgjør med sine 111 utdanningsinstitusjoner, nær 750 utdanningstilbud og over 16 000 fagskolestudenter en mangfoldig og viktig del av det norske utdannings- og kompetansesystemet. For regjeringen er fagskolesektoren sentral i utviklingen av kompetansen det norske samfunnet trenger for å sikre økt verdiskaping og velferd i tråd med vår politikk.

Kunnskapsdepartementets tilstandsrapport for fagskolene er den tredje i rekken og bidrar kunnskap om fagskolesektoren. Fra departementet har det i 2012 og i 2013 også blitt initiert og finansiert kandidatundersøkelser, for å få kunnskap om fagskolekandidatenes arbeidsmarkedstilpasning og vurdering av utdanningen de har gjennomført.

Det offentlig oppnevnte Fagskoleutvalget har fått i mandat å se på fagskolens plass i utdanningssystemet, utdanningskvalitet, fagskolenes rolle for arbeidslivets kompetansebehov nå og i fremtiden, finansiering av fagskoleutdanning, opptaksgrunnlag og samspillet mellom fagskoler og universitets- og høyskolesektoren. Rapporten fra utvalget, som vil foreligge i løpet av 2014, vil være et viktig bidrag til den videre utviklingen av fagskolesektoren.

Med det økte kunnskapsgrunnlaget og den kommende utvalgsrapporten på plass går fagskolesektoren utvilsomt en spennende tid i møte.

A handwritten signature in blue ink, reading "Torbjørn Røe Isaksen". The signature is fluid and cursive, with a long horizontal stroke extending to the right.

Torbjørn Røe Isaksen

Innhold

1	Hovedpunkter om fagskolesektoren	11
2	Fagskoler – antall og eiere	13
3	Fagskolenes størrelse	17
4	Utdanningstilbud ved fagskolene	21
5	Fagskolestudentene	25
6	Opptaksgrunnlag	37
7	Gjennomføring	41
8	Fleksibel utdanning	47
9	Finansiering av fagskolene	51
10	Arbeidsmarkedet for fagskolekandidater	59
11	Fagskoleutvalg og ekspertgruppe	61
11.1	Fagskoleutvalget	61
11.2	Ekspertgruppe for tilsyn og kontroll med private høyskoler og fagskoler	62
12	Forskrift om fagskoleutdanning	63
	Figur- og tabellvedlegg	65

Figurer

Figur 2.1 Fagskoler per region, 2013. Antall.	14
Figur 3.1 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter, 2011-2013.	18
Figur 3.2 Fagskolestudenter per region, 2013 høst. Antall.	18
Figur 4.1 Fagskoler fordelt etter fagfelt, offentlig/privat, 2013. Antall.	24
Figur 5.1 Andel fagskolestudenter fordelt etter fagfelt i 2013.	30
Figur 6.1 Fagskolestudenter etter opptaksgrunnlag, 2011–2013- Antall.	40
Figur 9.1 Gj.snittlig studentbetaling for hele utdanningstilbudet fordelt på fagfelt).	54

Tabeller

Tabell 2.1 Fagskoler, fordelt på fylke og eierforhold, 2011-2013. Antall.	15
Tabell 3.1 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fylke, 2013.	19
Tabell 3.2 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fagfelt, 2013.	20
Tabell 4.1 Offentlige og private fagskoler fordelt på fylke og fagfelt i 2013. Antall.	23
Tabell 4.2 Omkodingstabell: Fagfelt etter NUS-koder.	24
Tabell 5.1 Fagskolestudenter i offentlige og private fagskoler, fordelt på fylke. 2011-13.	28
Tabell 5.2 Fagskolestudenter fordelt på fagfelt, offentlig og privat. 2012-2013. Antall.	29
Tabell 5.3 Fagskolestudenter fordelt på fagfelt og kjønn i 2013. Antall og andel.	30
Tabell 5.4 Fagskolestudenter fordelt på kjønn og fylke i 2013. Antall og andel.	31
Tabell 5.5 Studenter fordelt på alder og fagfelt i 2013. Antall.	32
Tabell 5.6 Studentprofil, offentlige og private fagskoler, 2011-2013.	32
Tabell 5.7 Fagskolestudenter fordelt på statsborgerskap, 2011-2013. Antall.	33
Tabell 5.8 Topp ti oppgitte utenlandsk statsborgerskap blant fagskolestud. 2013, fagfelt.	33
Tabell 5.9 Fagskoler med høy andel utenlandske studenter, 2011-2013. Andel.	34
Tabell 5.10 Fagskolekandidater senere registrert ved universitet eller høyskole, 2011-13.	35
Tabell 5.11 Fagskolestudenter tidligere registrert ved universitet eller høyskole, 2011-13.	36
Tabell 6.1 Fagskolestudenter etter opptaksgrunnlag, fordelt på fylke, 2011-13. Antall.	38
Tabell 6.2 Fagskolestudenter etter opptaksgrunnlag, fordelt på fagfelt, 2011-13. Antall.	39
Tabell 7.1 Fagskolestud. bestått et utdanningstilbud vår 2013, fordelt etter kjønn, fylke ...	42
Tabell 7.2 Fagskolestud. bestått et utdanningstilbud vår 2013, fordelt på fagfelt. Antall.	43
Tabell 7.3 Strykprosent i avsluttende vurdering av emner våren 2013.	43
Tabell 7.4 Fagskolepoeng, 2012-2013.	44
Tabell 7.5 Fagskolepoeng per heltidsekvivalent, fordelt på fagfelt, eierforhold, 2012-13.	45
Tabell 7.6 Poeng per heltidsekvivalent, fagskole-, universitet- og høyskolesekt. 2012-13.	46
Tabell 8.1 Utdanningstilbud på heltid eller deltid fordelt på fylke i 2013. Antall.	48
Tabell 8.2 Stedbasert utdanning/fjern- og nettundervisning, 2013, fordelt på eierforhold.	49
Tabell 8.3 Heltids- og deltidsstudier fordelt på fagfelt i 2013. Antall.	49
Tabell 8.4 Heltids- og deltidsstudier fordelt på eierforhold i 2013. Antall.	49
Tabell 8.5 Gj.snittlig antall samlingsdager, fjern- og nettundervisn. per fagfelt 2011-13.	50
Tabell 9.1 Fagskolestudenter fordelt etter fylke og tilskudd høsten 2013. Antall.	53

Tabell 9.2 Fagskolestudenter fordelt etter fagfelt og tilskudd høsten 2013. Antall.	55
Tabell 9.3 Gj.snittlig studentbetaling for hele utdanningstilbudet per fagfelt, 2013.	56
Tabell 9.4 Gjennomsnittlig studentbetaling per student i 2013, fordelt på fagfelt.....	56
Tabell 9.5 Gjennomsnittlig studentbetaling per fagskolestudent, 2011-2013.....	57
Tabell 9.6 Utdanningstilbud med høyest egenbetaling, 2013.	57

Vedlegg

Figur V 1	Fagskoler fordelt på fagfelt, offentlig/privat, 2012. Antall.....	65
Figur V 2	Andel fagskolestudenter ved offentlige fagskoler fordelt etter fagfelt i 2013 ..	66
Figur V 3	Andel fagskolestudenter ved private fagskoler fordelt etter fagfelt i 2013.....	66
Tabell V 1	Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter, 2011-2013.....	67
Tabell V 2	Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fylker, 2011.....	68
Tabell V 3	Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fylke, 2012.....	69
Tabell V 4	Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fagfelt, 2011.....	70
Tabell V 5	Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fagfelt, 2012.....	71
Tabell V 6	Offentlige fagskoler fordelt etter fylke og fagfelt, 2013. Antall.....	72
Tabell V 7	Private fagskoler fordelt på fylke og fagfelt, 2013. Antall.....	73
Tabell V 8	Utdanningstilbud ved off. fagskoler fordelt på fagfelt, fylker, vår 2013	74
Tabell V 9	Utdanningstilbud ved off. fagskoler fordelt på fagfelt, fylker, høst 2013 ...	75
Tabell V 10	Utdanningstilbud ved priv. fagskoler fordelt på fagfelt, fylker, vår 2013	76
Tabell V 11	Utdanningstilbud ved priv. fagskoler fordelt på fagfelt, fylker, høst 2013 ..	77
Tabell V 12	Fagskolestudenter fordelt på alder og fagfelt, kvinner i 2013. Antall.....	78
Tabell V 13	Fagskolestudenter fordelt på fagfelt og alder, menn i 2013. Antall.....	78
Tabell V 14	Stedbasert utd./fjern- og nettundervisn. i antall utd.tilbud, off. fagskoler ...	79
Tabell V 15	Stedbasert utd./fjern- og nettundervisn. i antall utd.tilbud, priv. fagskoler..	80
Tabell V 16	Utd.tilbud fordelt på utdanningsform og fagfelt ved off. fagskoler, 2013 ...	81
Tabell V 17	Utd.tilbud fordelt på utdanningsform og fagfelt for priv. fagskoler, 2013 ..	82

Innledning

Kunnskapsdepartementet utarbeider for tredje år på rad en tilstandsrapport for fagskolene. En slik gjennomgang gir departement, fagskolesektor og øvrige interesserte mulighet til å identifisere utviklingstrekk i sektoren. Til tross for at data kun er tilgjengelig for de tre siste årene, er det likevel grunn til å peke på at sektoren over år har gjennomgått store endringer som ikke fremgår her; fra da fagskolene i stor grad var dominert av tekniske fag, til et stort mangfold av tilbydere og tilbud innenfor ulike fagfelt.

Fagskoleutdanning skal være yrkesrettet og er i fagskoleloven definert som ”utdanning som gir kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere generelle opplæringstiltak”. Etter loven skal fagskolene tilby utdanning av høy kvalitet og gi studentene tilfredstillende vilkår.

Alle tilbydere av fagskoleutdanning skal ha utdanningen godkjent av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT). For at utdanningen skal kunne godkjennes, må den tilfredsstillende nasjonale kvalitetsstandarder. NOKUT fører tilsyn med fagskoleutdanningen og godkjenner også institusjonenes interne system for kvalitetssikring.

Rapporten bygger på institusjonenes innrapporterte data til DBH-Fagskolestatistikk (DBH-F). DBH-F bearbeider datamaterialet og har laget alle tabeller som presenteres i rapporten. Alle rapporteringskravene er fremsatt på vegne av de viktigste aktørene i fagskolesektoren: Nasjonalt fagskoleråd, fagskolene, NOKUT, Lånekassen, SSB og Kunnskapsdepartementet. Siden fagskolene kun har rapportert til DBH-F siden 2011 er det viktig å ha oppmerksomhet på kvaliteten i dataene. Sektorens bruk og Kunnskapsdepartementets publisering av dataene i denne rapporten er et ledd i kvalitetssikringen.

I tillegg til Fagskoleutvalget som skal gjennomgå fagskolesektoren, har Kunnskapsdepartementet også etablert en ekspertgruppe som skal utrede regelverket for private høyskoler og fagskoler. Denne gruppens arbeid skal også ferdigstilles i løpet av 2014.

Tilstandsrapporten er utarbeidet av fagskoleteamet og analyseteamet i Universitets- og høyskoleavdelingen, Kunnskapsdepartementet. Følgende har bidratt: Øystein Holmedal-Hagen, André Kristiansen, Gro Beate Vige og Ingvild Marheim Larsen, med sistnevnte som faglig ansvarlig.

1 Hovedpunkter om fagskolesektoren

Antall fagskoler

- I 2013 er det totalt 111 fagskoler som til sammen dekker et bredt spekter av utdanninger innenfor en rekke fagfelt. De private fagskolene utgjør litt under 60 prosent og de offentlige følgelig litt over 40 prosent.
- Over 50 prosent av landets fagskoler er lokalisert i det sentrale østlandsområdet.
- Totalt ble det gitt tilbud om 744 forskjellige fagskoleutdanninger høsten 2013, herav 43 prosent av offentlige tilbydere og 57 prosent av private.

Fagskolenes størrelse

- Om lag 44 prosent av fagskolene har under 50 studenter. 8 fagskoler har over 500 studenter.
- Fagskoler som tilbyr humanistiske og estetiske fag, er ofte minst.
- Nær en tredjedel av fagskolestudentene går på skoler i Oslo og Akershus.

Fagskolestudenter

- I 2013 var det totalt 16 420 fagskolestudenter, hvorav 56 prosent ved private og 44 prosent ved offentlige fagskoler.
- De mannlige fagskolestudentene er i overvekt, med om lag 60 prosent.
- Om lag 68 prosent av de mannlige fagskolestudentene tar utdanninger innenfor naturvitenskaplige fag, håndverksfag og tekniske fag, og på disse fagene utgjør de om lag 94 prosent av studentmassen.
- De mannlige fagskolestudentene er i flertall på mediefag (59 prosent) og samferdsels-sikkerhetsfag og servicefag (74 prosent).
- Kvinnelige fagskolestudenter velger hovedsakelig helse-, sosial- og idrettsfag, humanistiske og estetiske fag og økonomisk-administrative fag. De er også i klart flertall på disse fagområdene, med hhv. 92, 72 og 73 prosent.

Kandidater

- Om lag 10 prosent av fagskolekandidatene våren 2013 har fortsatt utdanningen sin på universitet eller høyskole. Ser en på kandidatene fra 2011, er 15 prosent registrert som studenter på universitet eller høyskole i 2013.

Opptak

- Nær 66 prosent av fagskolestudentene er tatt opp på grunnlag av yrkesfaglig kompetanse, 20 prosent på grunnlag av generell studiekompetanse og de resterende 14 prosent er tatt opp på bakgrunn av realkompetanse eller annen bakgrunn.

Gjennomføring

- Våren 2013 uteksaminerte fagskolene nær 5000 kandidater, hvorav 57 prosent menn og 43 prosent kvinner.

Fleksibel utdanning

- I overkant av 20 prosent av utdanningstilbudet tilbys som fjernundervisning eller nettstudier. Forholdet mellom stedbasert og fjern-/nettundervisning er tilnærmet likt ved de private og de offentlige fagskolene.

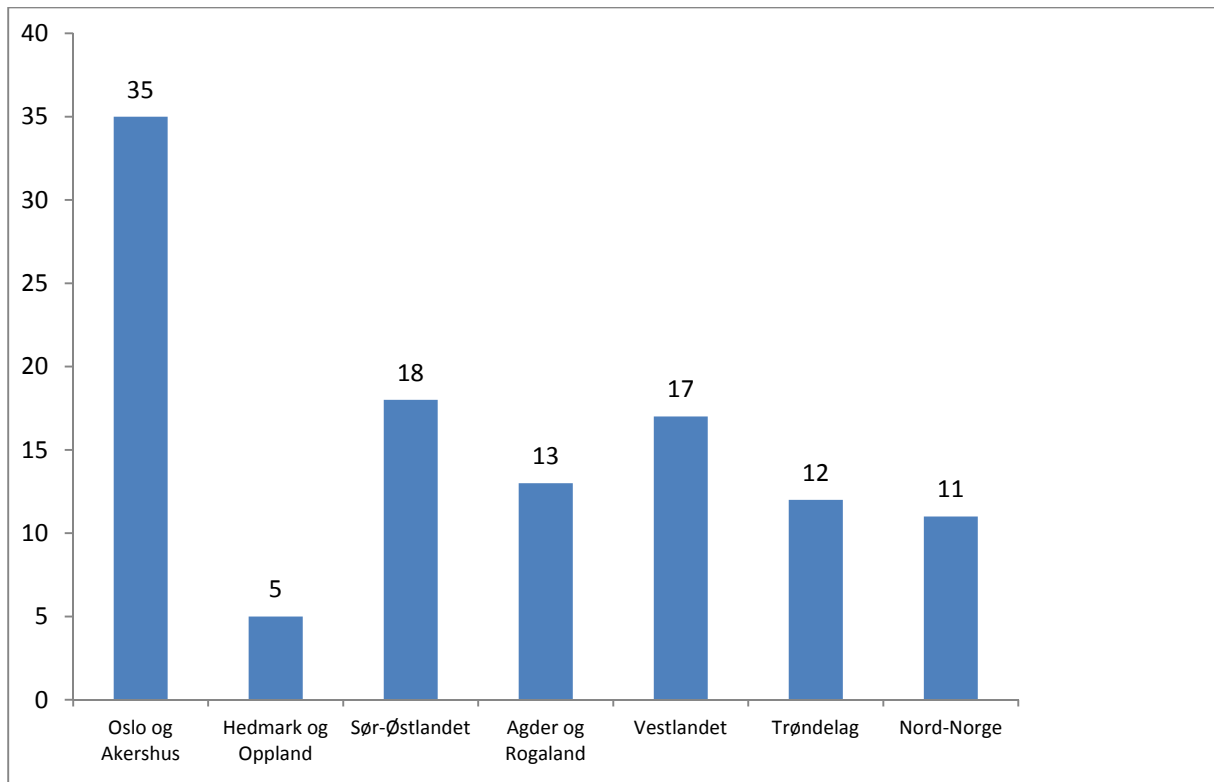
2 Fagskoler – antall og eiere

Siden 2011 har det vært en moderat reduksjon i antallet fagskoler, fra 116 til 111 i 2013. Reduksjonen har i sin helhet vært blant de private fagskolene. Tallet på offentlige fagskoler holder seg dermed stabilt på 46, mens det nå er 65 private fagskoler (tabell 2.1). De private fagskolene utgjør litt under 60 prosent og de offentlige drøyt 40 prosent.

Over halvparten av fagskolene er lokalisert i østlandsområdet. Bare i Oslo er det 28 fagskoler. I de tre nordligste fylkene er det 11 fagskoler, i trøndelagsfylkene 12, i innlandsfylkene 5, på Vestlandet 25, og i sørlandsfylkene er det 5 fagskoler (figur 2.1).

Det er relativt store forskjeller i eierstrukturen for fagskolene fylkene i mellom. Slik det fremgår av tabell 1, dominerer private fagskoler i enkelte fylker, mens det i andre fylker er omvendt. Ser vi på Oslo, som med 28 er fylket med flest fagskoler, er hele 26 i privat eierskap. I Hordaland, som med 12 fagskoler er fylket med flest fagskoler etter Oslo, er flertallet offentlige. I Nordland og Troms er det ingen private aktører, mens alle sju fagskolene i Akershus er private. Som vi skal se i kapitlet om utdanningstilbud (kap. 3), har forskjellene fylkene imellom sammenheng med hvilke fagområder som tilbys i det enkelte fylket.

Figur 2.1 Fagskoler per region, 2013. Antall.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 2.1 Fagskoler, fordelt på fylke og eierforhold, 2011-2013. Antall.

	2011			2012			2013		
	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt
Akershus	-	7	7	-	7	7	-	7	7
Aust-Agder	1	-	1	1	-	1	1	-	1
Buskerud	2	2	4	2	1	3	2	1	3
Finnmark	1	-	1	1	-	1	1	-	1
Hedmark	1	2	3	1	1	2	1	1	2
Hordaland	8	4	12	8	4	12	8	4	12
Møre og Romsdal	2	1	3	2	1	3	2	1	3
Nordland	5	-	5	5	-	5	5	-	5
Nord-Trøndelag	4	-	4	4	-	4	4	-	4
Oppland	1	2	3	1	2	3	1	2	3
Oslo	2	26	28	2	28	30	2	26	28
Rogaland	3	5	8	3	5	8	3	5	8
Sogn og Fjordane	2	-	2	2	-	2	2	-	2
Sør-Trøndelag	4	6	10	4	5	9	4	4	8
Telemark	1	1	2	1	1	2	1	1	2
Troms	5	-	5	5	-	5	5	-	5
Vest-Agder	1	3	4	1	3	4	1	3	4
Vestfold	2	7	9	2	7	9	2	6	8
Østfold	1	4	5	1	4	5	1	4	5
Sum	46	70	116	46	69	115	46	65	111

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

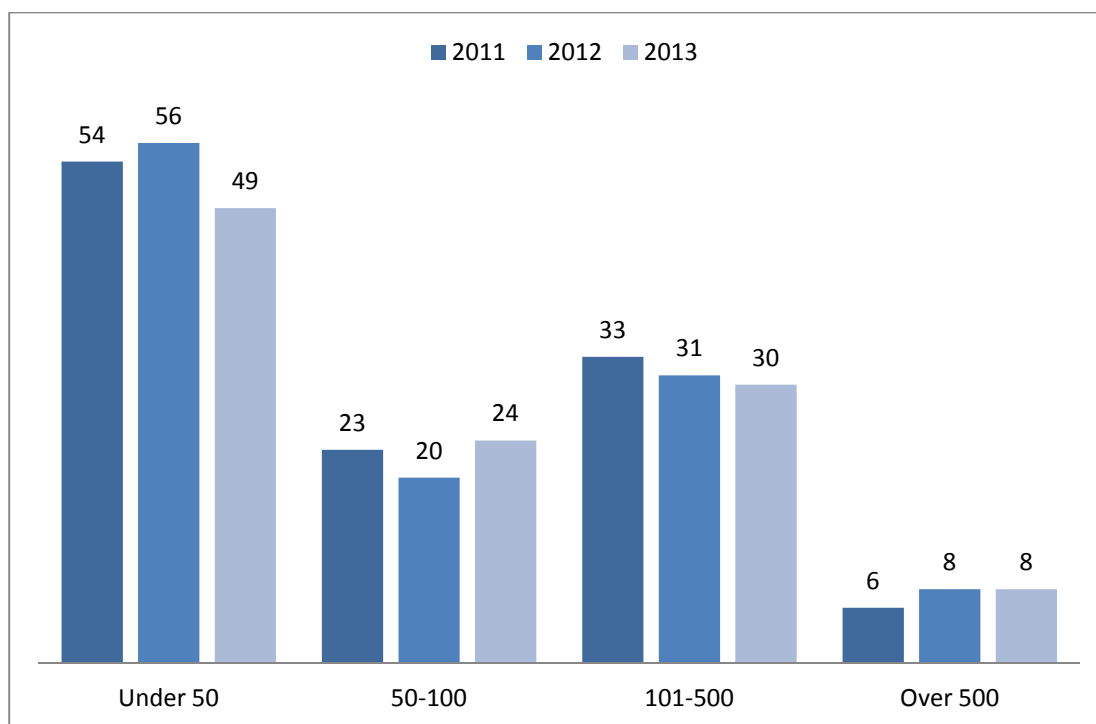
3 Fagskolenes størrelse

De fleste fagskolene er relativt små målt i antall studenter. Kategorien fagskoler med færre enn 50 studenter er fremdeles størst (figur 3.1), selv om det har blitt noe færre av de minste fagskolene enn i 2012. Videre har 22 prosent av fagskolene 50 til 100 fagskolestudenter. Resten av fagskolene, 34 prosent, har over 100 fagskolestudenter. En liten andel, 7 prosent, har over 500 fagskolestudenter.

Når en ser på den geografiske spredningen av fagskolene og størrelsen målt i studenttall, blir tallene for små til at det er mulig å se noen forskjeller mellom fylkene. I de to fylkene som har flest fagskoler, Hordaland og Oslo, er den relative fordelingen av små og store fagskoler tilnærmet lik den samlede relative fordelingen (tabell 3.1).

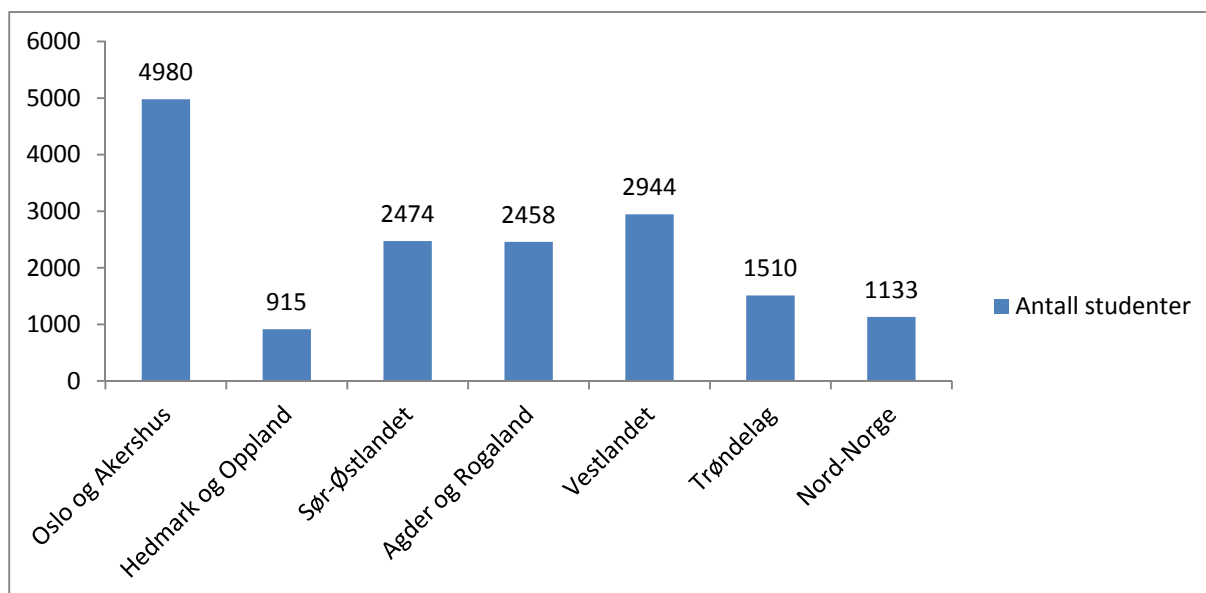
Fagskolene som tilbyr humanistiske og estetiske fag, er gjerne de minste institusjonene. 41 prosent av disse fagskolene har under 50 fagskolestudenter (tabell 3.2). Også innenfor de andre fagområdene er det mange fagskoler med under 50 studenter. De to fagområdene som skiller seg fra de øvrige, er naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag, samt helse-, sosial- og idrettsfag, hvor fagskolene har mellom 100 og 500 studenter. Dette er også fagområdene med flest fagskolestudenter.

Figur 3.1 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter, 2011-2013.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Figur 3.2 Fagskolestudenter per region, 2013 høst. Antall.

Merknad: Tabellen viser antall studenter fordelt på region. Studentene er knyttet til regionen studiestedet befinner seg i, dersom de går på et stedbasert tilbud. Studentene er knyttet til regionen de bor i, dersom de går på et fjernundervisningstilbud. Dersom det i sistnevnte tilfelle mangler postnummer på studenten, er studenten knyttet til studiested.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 3.1 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fylke, 2013.

	Antall					Andel				
	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt
Akershus	3	1	2	1	7	43	14	29	14	100
Aust-Agder	-	-	1	-	1	-	-	100	-	100
Buskerud	1	-	2	-	3	33	-	67	-	100
Finnmark	1	-	-	-	1	100	-	-	-	100
Hedmark	-	2	-	-	2	-	100	-	-	100
Hordaland	6	3	2	1	12	50	25	17	8	100
Møre og Romsdal	1	-	2	-	3	33	-	67	-	100
Nordland	2	3	-	-	5	40	60	-	-	100
Nord-Trøndelag	2	1	1	-	4	50	25	25	-	100
Oppland	2	-	-	1	3	67	-	-	33	100
Oslo	12	5	8	3	28	43	18	29	11	100
Rogaland	3	-	4	1	8	38	-	50	13	100
Sogn og Fjordane	-	2	-	-	2	-	100	-	-	100
Sør-Trøndelag	5	1	2	-	8	63	13	25	-	100
Telemark	-	1	1	-	2	-	50	50	-	100
Troms	3	1	1	-	5	60	20	20	-	100
Vest-Agder	1	1	1	1	4	25	25	25	25	100
Vestfold	4	2	2	-	8	50	25	25	-	100
Østfold	3	1	1	-	5	60	20	20	-	100
Sum	49	24	30	8	111	44	22	27	7	100

Merknad: Tilknytning til fylke er basert på fagskolens postnummer.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 3.2 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fagfelt, 2013.

	Antall					Andel				
	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	11	8	6	2	27	41	30	22	7	100
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	1	-	-	-	1	100	-	-	-	100
Mediefag	1	1	1	2	5	20	20	20	40	100
Økonomisk-administrative fag	6	4	3	4	17	35	24	18	24	100
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	9	10	20	7	46	20	22	43	15	100
Helse-, sosial- og idrettsfag	12	8	14	3	37	32	22	38	8	100
Primærnæringsfag	2	1	1	2	6	33	17	17	33	100
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	9	8	8	2	27	33	30	30	7	100
Uoppgitt fagfelt	-	-	-	1	1	-	-	-	100	100
Sum	51	40	53	23	167	31	24	32	14	100

Merknad: Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud etter fagområde. En fagskole kan tilby utdanninger innenfor flere fagfelt, derfor er det totale antall fagskoler her flere enn de 111 fagskolene som er registrert i DBH-F.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

4 Utdanningstilbud ved fagskolene

Fagskolene har en sterk konsentrasjon i tekniske fag og helse- og sosialfag; tre av fire fagskoler er innenfor disse to fagfeltene (figur 4.2). Innenfor tekniske fag (inkludert naturvitenskaplige fag og håndverksfag) er det 46 fagskoler, og innenfor helse- og sosialfag (inkludert idrettsfag) er det 37 fagskoler. Videre er det relativt mange fagskoler som tilbyr utdanning i humanistiske og estetiske fag og samferdsels-, sikkerhets- og servicefag. Kun et fåtall fagskoler tilbyr utdanninger i pedagogiske fag, mediefag og primærnæringsfag.¹

Fagskolene kan tilby utdanninger på flere fagfelt. I gjennomsnitt tilbyr fagskolene utdanninger på 1,5 fagfelt. Det betyr at flertallet av institusjonene tilbyr ett fagfelt.

De offentlig eide fagskolene tilbyr i noe større grad enn de private utdanninger innenfor flere fagfelt. Det er i gjennomsnitt 1,6 fagfelt ved offentlige fagskoler, mot 1,4 ved private fagskoler. Likevel er det slik at de private fagskolene samlet tilbyr utdanninger på alle fagfeltene, mens de offentlige tilbyr utdanninger på alle fagfeltene bortsett fra pedagogikk.

Private og offentlige fagskoler har noe forskjellige fagprofil. Offentlige fagskoler har en tydelig konsentrasjon rundt tekniske fag og helse- og sosialfag, i tillegg til samferdsels- og sikkerhetsfag og servicefag. I alt står disse fagfeltene for om lag 85 prosent av tilbudene ved disse skolene (vedleggstabell v5). De samme fagfeltene utgjør også en stor andel ved de private fagskolene (om lag 50 prosent). Altså er det større faglig spredning i utdannings-tilbudene ved de private fagskolene enn ved de offentlige (vedleggstabell v6). Private fagskoler tilbyr i større grad utdanning i estetiske fag, økonomisk-administrative fag og

¹ I klassifiseringen av utdanningstilbudet ved fagskolene brukes den såkalte NUS-koden (Norsk standard for utdanningsgruppering) som er tilordnet av SSB. NUS-koden er et klassifiseringssystem for samtlige norske utdanninger. Denne koden følger en internasjonal standard for utdanningsklassifisering, International Standard Classification of Education (ISCED). Utdanningens nivå i utdanningssystemet, lengde på utdanningen, studieretning og hvilken kompetanse utdanningen gir, er noen av kjennemerkene som benyttes i klassifiseringen. SSB bruker NUS-koden i produksjon av utdanningsstatistikk. Utdanningsinstitusjonene selv bruker også standarden i sin rapportering av utdanningstall til SSB.

mediefag. En mer detaljert oversikt over utdanningstilbudene fordelt på fylke ligger i vedleggstabellene.

Ser vi nærmere på den geografiske spredningen av utdanningstilbud, framgår det av tabell 4.1 at det gis tilbud i tekniske fag (inkludert naturvitenskapelige fag og håndverksfag) i alle landets fylker unntatt Finnmark. For helse- og sosialfag er det også en god geografisk spredning: Disse fagene tilbys i alle fylkene unntatt Finnmark og Hedmark. Også humanistiske og estetiske fag, samferdsels- og sikkerhetsfag og servicefag, samt økonomisk-administrative fag har en relativt god geografisk spredning og tilbys i hhv. 12, 15 og 9 av landets fylker. De øvrige fagfeltene har en mer begrenset geografisk spredning.

Tabell 4.1 Offentlige og private fagskoler fordelt på fylke og fagfelt i 2013. Antall.

	Hum.es.	Ped	Media	Øk.adm.	Tek	HS	Primær	SS	Uoppgitt	Totalt
Akershus	4	-	-	1	2	2	-	1	-	10
Aust-Agder	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2
Buskerud	-	-	-	-	1	2	-	-	-	3
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Hedmark	1	-	-	1	1	-	1	-	-	4
Hordaland	1	-	-	-	4	2	1	3	-	11
Møre og Romsdal	1	-	-	-	2	1	-	2	-	6
Nordland	1	-	1	-	2	1	-	2	-	7
Nord-Trøndelag	-	-	-	-	2	1	-	1	-	4
Oppland	1	-	-	1	1	1	2	1	-	7
Oslo	11	-	2	8	7	6	-	6	1	41
Rogaland	1	-	-	1	5	5	-	1	-	13
Sogn og Fjordane	-	-	-	1	2	1	-	1	-	5
Sør-Trøndelag	1	-	-	1	4	3	1	2	-	12
Telemark	-	-	-	-	1	2	-	1	-	4
Troms	-	-	-	-	4	2	-	1	-	7
Vest-Agder	2	-	1	2	2	2	-	1	-	10
Vestfold	2	-	1	-	3	2	-	3	-	11
Østfold	1	1	-	1	2	3	1	-	-	9
Sum	27	1	5	17	46	37	6	27	1	167

Merknad: Tabellen viser antall fagskoler med utdanningstilbud innenfor et bestemt fagfelt. Én fagskole kan ha utdanningstilbud innenfor flere fagfelt. Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

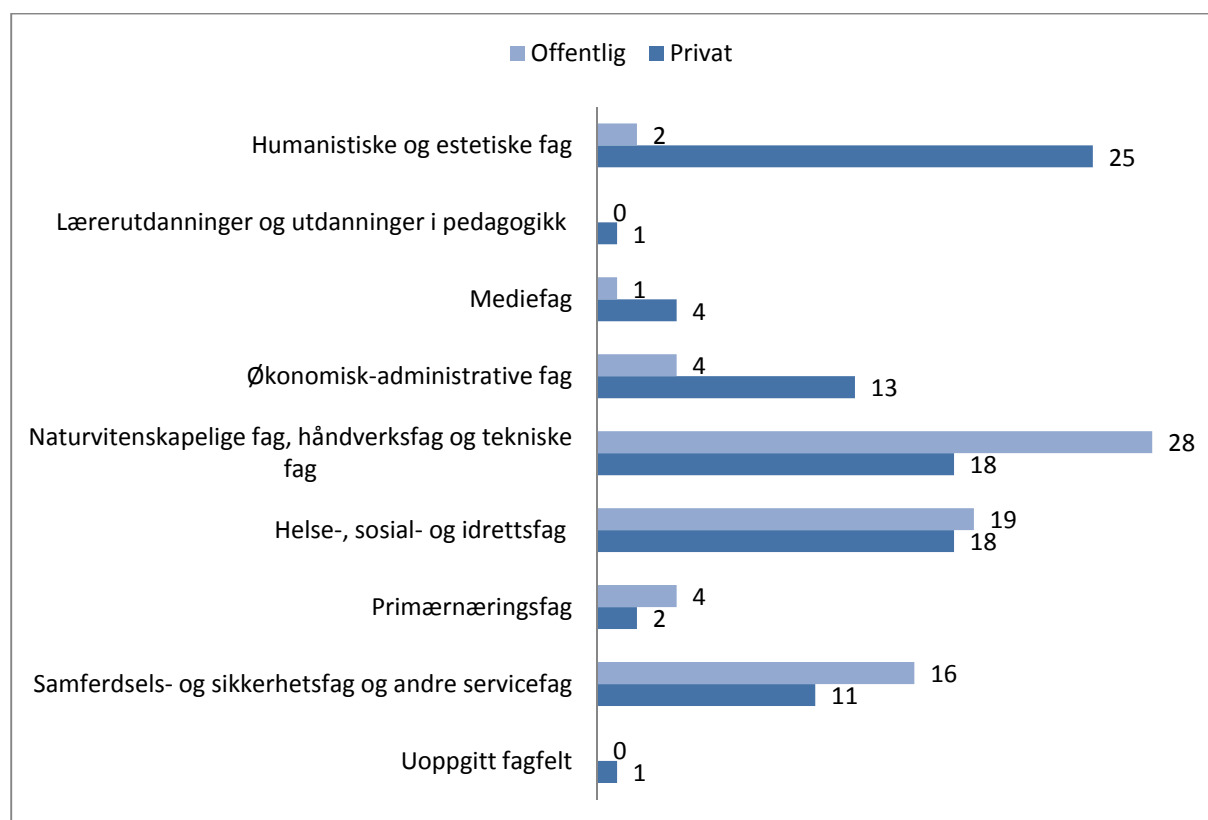
Tabell 4.2 Omkodingstabell: Fagfelt etter NUS-koder.

Humanistiske og estetiske fag	Hum.es.
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	Ped
Mediefag	Media
Økonomisk-administrative fag	Øk.adm.
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	Tek
Helse-, sosial- og idrettsfag	HS
Primærnæringsfag	Primær
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	SS
Uoppgitt fagfelt	Uoppgitt

Merknad: NUS-kode - Norsk standard for utdanningsgruppering

Kategorien Samfunnsfag og juridiske fag er her omdefinert til Mediefag. Bakgrunnen er at det innenfor fagskolesektoren ikke tilbys samfunnsfaglige eller juridiske utdanninger; all utdanning i denne NUS-kategorien gis i fagskolesektoren innenfor mediefag.

Figur 4.1 Fagskoler fordelt etter fagfelt, offentlig/privat, 2013. Antall.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

5 Fagskolestudentene

Antall fagskolestudenter i 2013 er 16 420 mens det var 15 852 i 2012 og 14 823 i 2011. Det innebærer en økning på 3,6 prosent fra 2012 (tabell 5.1), men et redusert tempo sammenholdt med økningen på 7 prosent fra 2011 til 2012. Økningen i studenttall er størst ved de offentlige fagskolene, hvor det er en økning på om lag 7 prosent, fra 6 824 i 2012 til 7 301 i 2013. Ved de private fagskolene er økningen på om lag 1 prosent, fra 9 028 studenter i 2012 til 9 119 i 2013.

Naturvitenskaplige fag, håndverksfag og tekniske fag er det mest populære fagområdet, med 43 prosent av alle fagskolestudentene (tabell 5.2 og figur 5.2). Andre fagområder med relativt store andeler av fagskolestudentene er helse-, sosial- og idrettsfag (15 prosent), humanistiske og estetiske fag (15 prosent) og økonomisk-administrative fag (11 prosent). De resterende fagfeltene har alle en mindre andel av fagskolestudentene.

Ved de offentlige fagskolene går om lag 74 prosent av studentene på naturvitenskaplige fag, håndverksfag og tekniske fag. Den resterende fjerdedelen fordeler seg hovedsakelig på helse-, sosial- og idrettsfag og samferdsels- og sikkerhetsfag og servicefag.

Ved private fagskoler er det flest studenter på humanistiske og estetiske fag, med om lag 27 prosent, etterfulgt av økonomisk-administrative fag og naturvitenskaplige fag, håndverksfag og tekniske fag, hver med om lag 19 prosent av studentene. I tillegg har helse-, sosial- og idrettsfag om lag 17 prosent av studentene.

I tråd med at det er flest fagskoler i Oslo, er det også flest fagskolestudenter i Oslo. Fagskolestudentene i Oslo utgjør om lag 29 prosent av det totale antallet. Det har imidlertid vært en betydelig nedgang i antallet fagskolestudenter i Oslo, fra 5 322 i 2012 til 4 686 i 2013. Reduksjonen kommer i sin helhet ved private fagskoler. Dette må også ses i sammenheng med at antallet private fagskoler i Oslo har blitt redusert siste år.

Andre fylker med et større antall fagskolestudenter er Akershus, Hordaland og Rogaland. Akershus og Hordaland har hatt en økning i studenttallet på hhv. 37 og 15 prosent, mens antallet er stabilt i Rogaland. Over 90 prosent av fagskolestudentene i Akershus er ved private fagskoler. I Hordaland er bildet motsatt, der er 67 prosent av fagskolestudentene ved offentlige fagskoler. I Rogaland er det en tilnærmet 50/50-fordeling av fagskolestudentene på offentlige og private skoler.

Menn er i flertall blant fagskolestudentene: det er 60 prosent menn og 40 prosent kvinner (tabell 5.3 og 5.4). Dette forholdstallet har holdt seg stabilt fra 2012 til 2013.

Fagskolestudentenes utdanningsvalg er sterkt kjønnsdelte. Av de mannlige fagskolestudentene velger om lag 68 prosent naturvitenskaplige fag, håndverksfag og tekniske fag. På dette fagfeltet utgjør mannlige studenter 94 prosent av fagskolestudentene i 2013. Andre fagområder der mennene er i flertall, er mediefag, samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag.

Kvinnelige fagskolestudenter velger hovedsakelig helse-, sosial- og idrettsfag (36 prosent), humanistiske og estetiske fag (27 prosent) og økonomisk-administrative fag (20 prosent). De er også i klart flertall på disse fagområdene.

Det er relativt stor aldersspredning blant fagskolestudentene. Om lag 50 prosent av dem er mellom 21 og 30 år (tabell 5.5), og 22 prosent mellom 36 og 50 år. Aldersspredningen indikerer at fagskoleutdanning også er et alternativ etter flere års yrkesaktivitet. I gruppen over 36 år er det særlig mange på naturvitenskaplige fag, håndverksfag og tekniske fag og økonomisk-administrative fag. Mannlige fagskolestudenter er gjennomgående yngre enn kvinnelige fagskolestudenter, hhv. 67 prosent og 54 prosent er 30 år eller yngre. Aldersmedianen for fagskolestudentene er 27 år (tabell 5.6). Til sammenligning er aldersmedianen for studenter ved universitet og høyskoler om lag 25 år.

Kun 2 prosent av studentmassen har annet statsborgerskap enn norsk (tabell 5.6). Til sammenligning er det om lag 8 prosent utenlandske statsborgere i høyere utdanning². Det er klart flest fagskolestudenter med utenlandsk statsborgerskap på humanistiske og estetiske fag. Om lag 61 prosent av dem med utenlandsk statsborgerskap er registrert på disse fagområdene (tabell 5.7). Flertallet av de utenlandske fagskolestudentene kommer fra Filippinene, Sverige og India.

Oslo International Bible College skiller seg ut ved at alle studentene i 2013 kommer fra andre land (tabell 5.9). Andre fagskoler med større andeler fagskolestudenter med utenlandsk statsborgerskap er Frelsesarmeens offisersskole AS (57 prosent), Fredrikstad Fag Akademi (35 prosent) og Hald internasjonale Senter (33 prosent).

Flere fagskolestudenter fortsetter på universitet eller høyskole etter endt utdanning. Av de 4 954 som avsluttet en fagskoleutdanning i 2013, har 503, eller om lag 10 prosent, fortsatt utdanningen sin ved et universitet eller en høyskole i løpet av 2013 (tabell 5.10). Tar en utgangspunkt i kandidatene fra 2011, har om lag 15 prosent fortsatt med utdanning ved universitet eller høyskole. Det gjelder særlig fagskolekandidater i humanistiske og estetiske

² Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning, <http://dbh.nsd.uib.no/>

fag, mediefag og økonomisk-administrative fag. Vi vet imidlertid ikke om de fortsetter innenfor samme fagområde eller om de velger et ”nytt” fagområde for sin videre høyere utdanning. Andelen av 2013-kullet fagskolekandidater som går videre til høyere utdanning, kan forventes å øke de nærmeste årene.

Noen går også motsatt vei: Andelen fagskolestudenter som tidligere har vært registrert ved universitet eller høyskole, har økt fra 7 prosent i 2011 til 10 prosent i 2013 (tabell 5.11). Det er særlig fagskolestudenter på humanistiske og estetiske fag, mediefag, økonomisk-administrative fag og primærnæringsfag som tidligere har vært studenter ved universitet eller høyskole. Også her er det slik at vi ikke vet om de fortsetter innenfor samme fagområde, eller om de velger et nytt fagområde for sin videre fagskoleutdanning.

Tabell 5.1 Fagskolestudenter i offentlige og private fagskoler, fordelt på fylke. 2011-2013. Antall.

	2011			2012			2013		
	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt
Akershus	-	1 604	1 604	88	1 278	1 366	159	1 713	1 872
Aust-Agder	104	-	104	137	-	137	149	36	185
Buskerud	292	218	510	352	180	532	332	230	562
Finnmark	31	-	31	16	-	16	16	-	16
Hedmark	63	47	110	91	46	137	122	74	196
Hordaland	906	676	1 582	1 115	412	1 527	1 186	577	1 763
Møre og Romsdal	472	78	550	504	80	584	454	55	509
Nordland	283	35	318	291	60	351	279	79	358
Nord-Trøndelag	389	-	389	324	-	324	324	-	324
Oppland	848	30	878	680	34	714	723	38	761
Oslo	520	3 273	3 793	529	4 793	5 322	639	4 047	4 686
Rogaland	696	760	1 456	719	763	1 482	737	738	1 475
Sogn og Fjordane	171	-	171	141	-	141	144	-	144
Sør-Trøndelag	295	620	915	367	317	684	415	494	909
Telemark	218	35	253	222	77	299	289	108	397
Troms	311	-	311	351	-	351	355	2	357
Vest-Agder	271	428	699	279	418	697	311	384	695
Vestfold	279	432	711	275	462	737	274	404	678
Østfold	320	118	438	343	108	451	393	140	533
Sum	6 469	8 354	14 823	6 824	9 028	15 852	7 301	9 119	16 420

Merknad: Tabellen viser antall studenter fordelt på fylke. Studenten er knyttet til det fylket studiestedet befinner seg i.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 5.2 Fagskolestudenter fordelt på fagfelt, offentlig og privat. 2012-2013. Antall.

	2011			2012			2013		
	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	29	2 442	2 471	44	2 774	2 818	23	2 457	2 480
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	-	36	36	-	23	23	-	-	-
Mediefag	24	491	515	21	623	644	20	606	626
Økonomisk-administrative fag	62	1 783	1 845	53	1 546	1 599	64	1 755	1 819
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	4 850	1 336	6 186	5 103	1 442	6 545	5 433	1 700	7 133
Helse-, sosial- og idrettsfag	828	1 193	2 021	959	1 460	2 419	1 012	1 543	2 555
Primærnæringsfag	42	36	78	47	38	85	77	36	113
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	634	368	1 002	597	451	1 048	672	432	1 104
Uoppgitt fagfelt	-	669	669	-	671	671	-	590	590
Sum	6 469	8 354	14 823	6 824	9 028	15 852	7 301	9 119	16 420

Merknad: Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

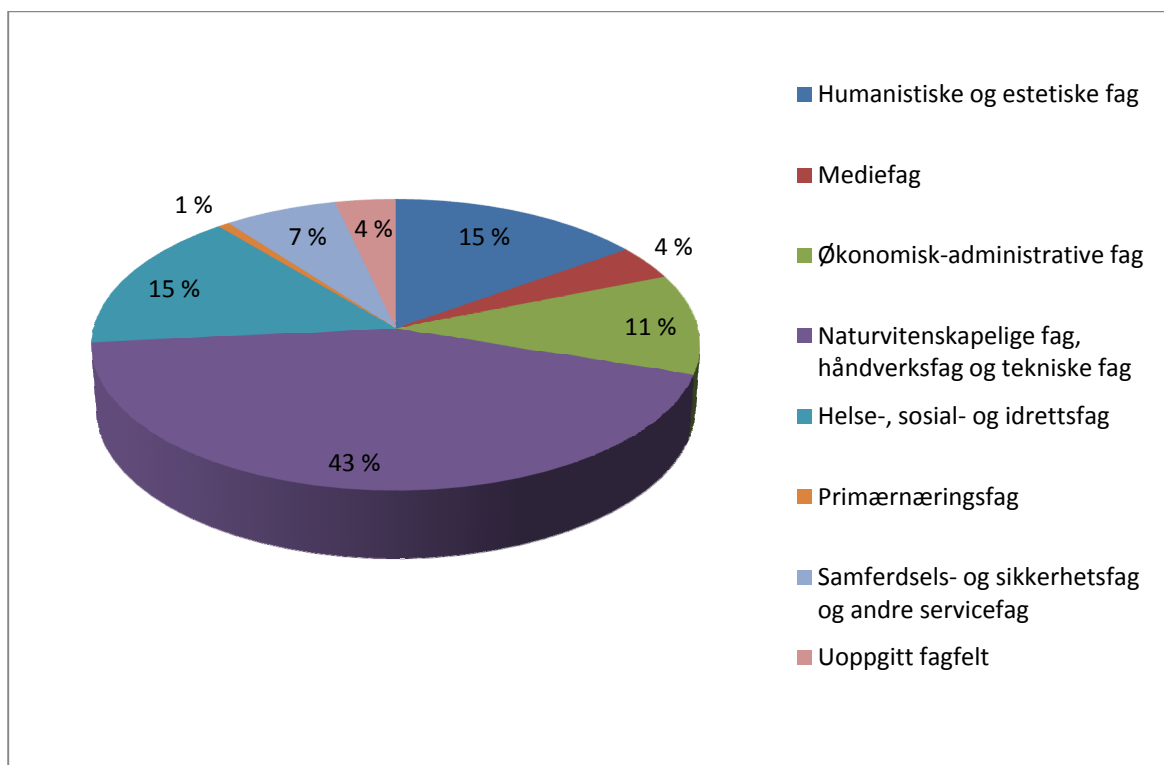
Tabell 5.3 Fagskolestudenter fordelt på fagfelt og kjønn i 2013. Antall og andel.

	Menn		Kvinner		Totalt
	Antall	Andel	Antall	Andel	
Humanistiske og estetiske fag	687	28	1 793	72	2 480
Mediefag	368	59	258	41	626
Økonomisk-administrative fag	483	27	1 336	73	1 819
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	6 705	94	428	6	7 133
Helse-, sosial- og idrettsfag	215	8	2 340	92	2 555
Primærnæringsfag	47	42	66	58	113
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	822	74	282	26	1 104
Uoppgitt fagfelt	562	95	28	5	590
Sum	9 889	60	6 531	40	16 420

Merknad: Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Figur 5.1 Andel fagskolestudenter fordelt etter fagfelt i 2013.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 5.4 Fagskolestudenter fordelt på kjønn og fylke i 2013. Antall og andel.

	Menn		Kvinner		Totalt
	Antall	Andel	Antall	Andel	
Akershus	338	39	538	61	876
Aust-Agder	225	83	46	17	271
Buskerud	421	58	310	42	731
Finnmark	98	69	45	31	143
Hedmark	207	52	188	48	395
Hordaland	1 416	72	543	28	1 959
Møre og Romsdal	532	72	202	28	734
Nordland	410	62	253	38	663
Nord-Trøndelag	214	77	63	23	277
Oppland	362	70	158	30	520
Oslo	1 852	45	2 252	55	4 104
Rogaland	1 072	69	492	31	1 564
Sogn og Fjordane	178	71	73	29	251
Svalbard	3	50	3	50	6
Sør-Trøndelag	848	69	385	31	1 233
Telemark	263	59	182	41	445
Troms	250	76	77	24	327
Vest-Agder	449	72	174	28	623
Vestfold	375	62	227	38	602
Østfold	376	54	320	46	696
Sum	9 889	60	6 531	40	16 420

Merknad: Tabellen viser antall studenter fordelt på fylke. Studentene er knyttet til det fylket studiestedet befinner seg i, dersom de går på et stedbasert tilbud. Studentene er knyttet til det fylket de bor i, dersom de går på et fjernundervisningstilbud. Dersom det i sistnevnte tilfelle mangler postnummer på studenten, er studenten knyttet til studiested.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 5.5 Studenter fordelt på alder og fagfelt i 2013. Antall.

	Under 18	18-20	21-25	26-30	31-35	36-50	Over 50	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	4	719	1 148	268	130	128	69	2 466
Mediefag	1	223	337	45	8	9	-	623
Økonomisk-administrative fag	-	91	393	346	279	566	110	1 785
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	6	509	2 516	1 598	979	1 320	130	7 058
Helse-, sosial- og idrettsfag	1	46	224	272	337	1 244	382	2 506
Primærnæringsfag	-	16	34	16	8	32	7	113
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	1	265	433	159	84	146	15	1 103
Uoppgitt fagfelt	2	16	151	165	107	131	18	590
Sum	15	1 885	5 236	2 869	1 932	3 576	731	16 244
Relativ fordeling	0	12	32	18	12	22	5	100

Merknad: Tabellen viser antall distinkte studenter (antall hoder) etter alder og fagfelt. Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 5.6 Studentprofil, offentlige og private fagskoler, 2011-2013.

	2011			2012			2013		
	Kvinneandel	Aldersmedian	Andel utenlandske studenter	Kvinneandel	Aldersmedian	Andel utenlandske studenter	Kvinneandel	Aldersmedian	Andel utenlandske studenter
Offentlig	17	27	0	16	28	0	18	28	0
Privat	56	26	4	57	26	3	57	26	4
Totalt	39	27	2	39	26	2	40	27	2

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 5.7 Fagskolestudenter fordelt på statsborgerskap, 2011-2013. Antall.

	Norsk statsborgerskap			Annet statsborgerskap			Totalt		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Sum	14 349	15 441	15 938	338	325	363	14 687	15 766	16 301

Merknad: Tabellen viser antall distinkte studenter (antall hoder) fordelt på statsborgerskap.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 5.8 Topp ti oppgitte utenlandsk statsborgerskap blant fagskolestudentene i 2013, fordelt etter fagfelt.

	Hum.es.	Media	Øk.adm.	Tek	HS	SS	Totalt
Filippinene	80	-	-	-	7	-	87
Sverige	19	2	-	20	6	5	52
India	19	-	-	1	1	-	21
Danmark	9	-	-	6	-	-	15
Kenya	13	-	-	-	-	-	13
Polen	2	-	-	5	4	-	11
Russland	3	-	-	2	5	-	10
Island	7	-	-	-	2	-	9
Finland	1	-	-	5	-	-	6
Tyskland	3	1	-	1	1	-	6
Øvrige	58	3	-	21	16	-	98
Uoppgitt / Ukjent	7	-	22	4	2	-	35
Sum	221	6	22	65	44	5	363

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 5.9 Fagskoler med høy andel utenlandske studenter, 2011-2013. Andel.

	2011	2012	2013
Oslo International Bible College	98	99	100
Frelsesarmeens offisersskole AS	56	63	57
Fredrikstad Fag Akademi AS	13	18	35
Hald Internasjonale Senter	38	40	33
Fagskolen Troms, avd. Harstad tekniske fagskole	8	19	24
Kunstscolen i Rogaland	7	10	23
Fagskolen Troms, avd. Breivang videregående skole	0	0	22
Dykkerutdanningen ved Høgskolen i Bergen	10	18	19
Norsk Vinfagskole	-	11	19
Skolen for Samtidsdans	15	17	14
TITAN teaterakademi	6	7	14
Stiftelsen Norges Byggskole	6	6	13
Moteskolen AS, ESMOD OSLO	10	11	12
European Helicopter Center AS	4	9	11

Merknad: Tabellen viser andelen studenter med utenlandsk statsborgerskap av totalt antall aktive studenter i prosent. Tall for høstsemesteret. Personer med ukjent statsborgerskap er regnet som utenlandske.

Fagskoler med over 10 prosent utenlandske studenter i 2013 vises.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 5.10 Fagskolekandidater senere registrert ved universitet eller høyskole, 2011-2013. Antall og andel.

	2011			2012			2013		
	Kandidater	Herav senere reg. UH	Andel	Kandidater	Herav senere reg. UH	Andel	Kandidater	Herav senere reg. UH	Andel
Humanistiske og estetiske fag	1 412	450	32	1 639	416	25	1 273	229	18
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	2		0	6		0			
Mediefag	238	54	23	283	47	17	245	38	16
Økonomiske-administrative fag	1 031	160	16	1 031	113	11	456	53	12
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	2 301	320	14	1 938	223	12	1 749	149	9
Helse-, sosial- og idrettsfag	1 068	74	7	667	34	5	565	17	3
Primærnæringsfag	53	4	8	57	7	12	17		0
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	704	37	5	636	36	6	404	15	4
Uoppgitt fagfelt	369	6	2	250	7	3	245	2	1
Sum	7 178	1 105	15	6 507	883	14	4 954	503	10

Merknad: Tabellen viser antall beståtte utdanningstilbud et gitt år (både vår og høst), og finner ved hjelp av fødselsnummeret hvor mange av disse kandidatene som var registrert på en UH-institusjon samme semester, eller senere. Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 5.11 Fagskolestudenter tidligere registrert ved universitet eller høyskole, 2011-2013. Antall og andel.

	2011			2012			2013		
	Studenter	Herav tidl. reg. UH	Andel	Studenter	Herav tidl. reg. UH	Andel	Studenter	Herav tidl. reg. UH	Andel
Humanistiske og estetiske fag	2 471	407	16	2 818	511	18	2 480	461	19
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	36	1	3	23	1	4			
Mediefag	515	75	15	644	131	20	626	134	21
Økonomiske-administrative fag	1 845	201	11	1 599	246	15	1 819	292	16
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	6 186	265	4	6 545	375	6	7 133	484	7
Helse-, sosial- og idrettsfag	2 021	76	4	2 419	142	6	2 555	177	7
Primærnæringsfag	78	8	10	85	13	15	113	18	16
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	1 002	59	6	1 048	68	6	1 104	92	8
Uoppgitt fagfelt	669	3	0	671	6	1	590	13	2
Sum	14 823	1 095	7	15 852	1 493	9	16 420	1 671	10

Merknad: Tabellen tar utgangspunkt i antall aktive fagskolestudenter i høstsemesteret for et gitt år, og finner ved hjelp av fødselsnummeret hvor mange av disse studentene som var registrert på en UH-institusjon semesteret før, eller tidligere. Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

6 Opptaksgrunnlag

Opptak til fagskoleutdanning krever fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Vi ser at det er noen forskjeller i opptaksgrunnlaget mellom fagfeltene.

Nær to av tre fagskolestudenter er i 2013 tatt opp på grunnlag av yrkesfaglig kompetanse. Av de øvrige har 20 prosent generell studiekompetanse³, mens 7 prosent er tatt opp på grunnlag av realkompetanse. 5 prosent har annen bakgrunn. Fagskoleutdanning er en yrkesrettet og spesialisert utdanning og et alternativ til en utdanning på universitets- og høyskolenivå. Videre gir en rekke fagskoleutdanninger grunnlag for å søke om mesterbrev. At en betydelig andel av fagskolestudentene tas opp på grunnlag av yrkesfaglig kompetanse, er derfor naturlig. Sammenlignet med årene før har både antallet og andelen som er tatt opp på grunnlag av yrkesfaglig kompetanse, økt merkbart, fra 56 i 2012 til 67 prosent i 2013. Tilsvarende har andelen som er tatt opp på grunnlag av generell studiekompetanse, gått ned fra 30 prosent i 2012 til 20 prosent i 2013 (tabell 6.1 og figur 6.1).

Ser vi på opptaksgrunnlaget på de ulike fagområdene, er drøyt 7000 (80 prosent) av fagskolestudentene på naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag tatt opp på grunnlag av yrkesfaglig kompetanse (tabell 19). Videre er yrkesfaglig kompetanse

³ GSK: Generell studiekompetanse - kvalifikasjon for opptak til høyere utdanning. Man kan oppnå generell studiekompetanse på ulike måter:

- studieforbereende utdanningsprogram fra videregående opplæring (inkl. studieforbereende 3.-år på yrkesfag),
- fag-/svennebrev pluss ett år teoretisk påbygg (i norsk, matematikk, naturfag, samfunnsfag, historie, engelsk) og
- 23/5-modellen (søkere på minimum 23 år kan få GSK på bakgrunn av 5 års utdanning og/eller yrkeserfaring og de seks fagene nevnt over).

YRK: Yrkesfaglig kompetanse - personer som søker på grunnlag av yrkesfaglig utdanning og relevante fagbrev.

ANN: Annet kompetansegrunnlag. Dersom fagskolen er av en slik art at det i tillegg kreves spesifikke opptaksprøver for å bli tatt opp som student, så skal ikke dette opptakskravet tas hensyn til i registreringen i dette datafeltet. Det betyr at man må bruke én av de gyldige verdiene over.

REA: Realkompetanse - personer som ikke har fullført videregående opplæring eller tilfredsstillende andre formelle opptakskrav, kan søke på grunnlag av realkompetanse fra annen utdanning, yrkeserfaring, frivillig arbeid, etc..

opptaksgrunnlaget for 90 prosent av studentene på helse- og sosialfag og idrettsfag. Dette indikerer at fagskoleutdanning er en relevant påbygging og videre kvalifisering for personer med fagbrev og annen yrkesfaglig utdanning og kompetanse.

Tabell 6.1 Fagskolestudenter etter opptaksgrunnlag, fordelt på fylke, 2011-2013. Antall.

	GSK			REA			YRK			ANN			Totalt		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Akershus	966	288	341	507	129	126	131	279	405	-	52	4	1 604	748	876
Aust-Agder	-	25	25	-	11	5	104	191	241	-	-	-	104	227	271
Buskerud	-	81	78	16	53	65	421	578	583	73	20	5	510	732	731
Finnmark	-	40	19	-	16	15	31	68	108	-	3	1	31	127	143
Hedmark	44	57	54	3	28	36	49	201	276	14	9	29	110	295	395
Hordaland	480	345	386	36	112	99	1 045	1 180	1 399	21	30	75	1 582	1 667	1 959
Møre og Romsdal	3	85	152	8	106	73	497	518	496	42	30	13	550	739	734
Nordland	46	124	118	17	42	52	188	435	485	67	19	8	318	620	663
Nord-Trøndelag	-	38	33	-	4	7	389	247	235	-	2	2	389	291	277
Oppland	29	74	59	1	19	14	848	425	444	-	2	3	878	520	520
Oslo	1 760	2 787	1 123	286	261	300	1 464	1 421	2 492	283	200	189	3 793	4 669	4 104
Rogaland	200	228	194	17	108	148	964	946	979	275	233	243	1 456	1 515	1 564
Sogn og Fjordane	-	26	21	-	1	11	171	192	215	-	4	4	171	223	251
Svalbard	-	2	3	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	5	6
Sør-Trøndelag	330	140	184	38	33	73	456	455	708	91	292	268	915	920	1 233
Telemark	-	36	42	1	22	36	252	310	355	-	4	12	253	372	445
Troms	-	39	40	-	8	13	311	248	272	-	4	2	311	299	327
Vest-Agder	358	183	182	58	57	51	283	369	389	-	2	1	699	611	623
Vestfold	93	172	117	75	108	49	495	346	398	48	46	38	711	672	602
Østfold	54	129	130	44	68	103	339	397	451	1	6	12	438	600	696
Sum	4 363	4 899	3 301	1 107	1 186	1 276	8 438	8 809	10 934	915	958	909	14 823	15 852	16 420

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

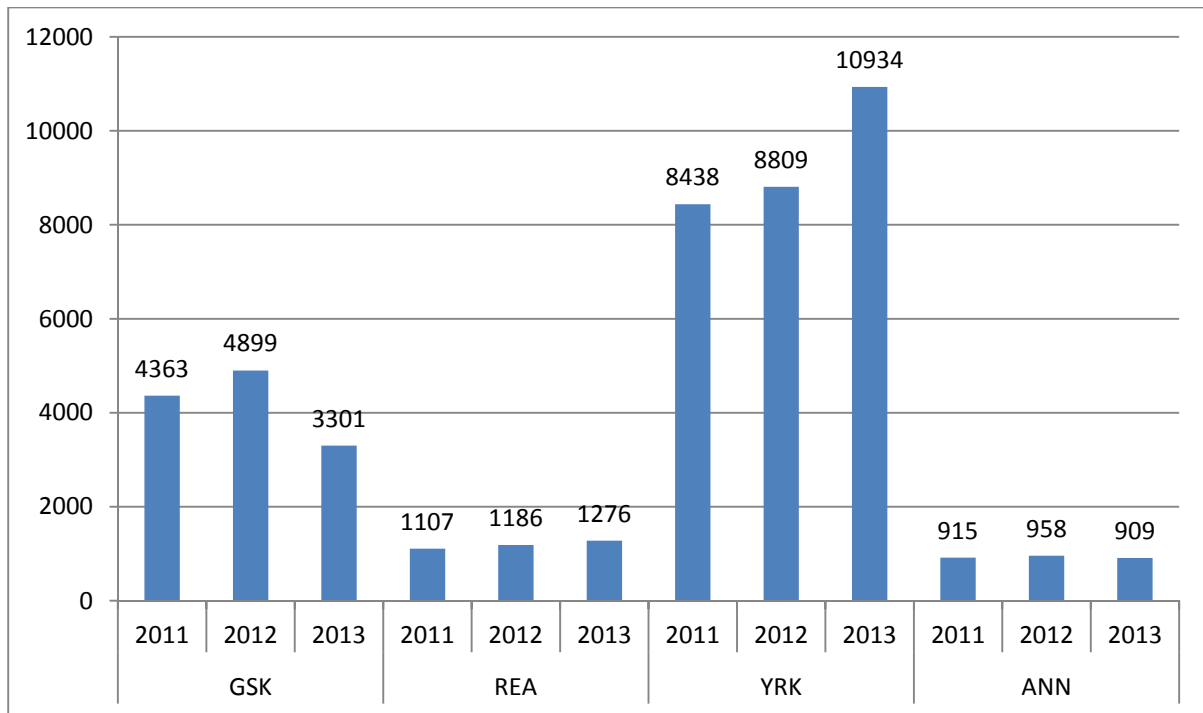
Tabell 6.2 Fagskolestudenter etter opptaksgrunnlag, fordelt på fagfelt, 2011–2013. Antall.

	GSK			REA			YRK			ANN			Totalt		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Hum.es.	1 730	2 031	929	245	349	318	127	126	959	369	312	274	2 471	2 818	2 480
Ped	-	-	-	7	6	-	29	15	-	-	2	-	36	23	-
Media	503	609	304	12	14	8	-	20	311	-	1	3	515	644	626
Øk.adm.	1 154	1 010	991	469	373	398	98	124	359	124	92	71	1 845	1 599	1 819
Tek	599	679	722	191	220	252	5 067	5 188	5 707	329	458	452	6 186	6 545	7 133
HS	45	239	60	105	84	198	1 865	2 085	2 295	6	11	2	2 021	2 419	2 555
Primær	68	30	19	1	4	1	9	51	93	-	-	-	78	85	113
SS	264	301	276	77	136	101	574	529	620	87	82	107	1 002	1 048	1 104
Uoppgitt	-	-	-	-	-	-	669	671	590	-	-	-	669	671	590
Sum	4 363	4 899	3 301	1 107	1 186	1 276	8 438	8 809	10 934	915	958	909	14 823	15 852	16 420

Merknad: Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Figur 6.1 Fagskolestudenter etter opptaksgrunnlag, 2011–2013- Antall.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

7 Gjennomføring

Våren 2013 ble det uteksaminert nær 5000 fagskolekandidater, hvorav 57 prosent menn og 43 prosent kvinner (tabell 7.1 og 7.2). Denne fordelingen er tilnærmet lik kjønnsfordelingen blant studentene (tabell 10) og innebærer at det ikke er noen forskjell mellom kjønnene med hensyn til gjennomføring av fagskoleutdanning. Tallet på uteksaminerte kandidater har holdt seg stabilt de siste tre årene.

Strykprosenten ved fagskoleutdanningene i avsluttende vurdering av emner er på 6 prosent våren 2013 (tabell 7.3). Dette er en økning på 2 prosentpoeng fra våren 2012. Men samtidig har antallet avsluttende vurderinger økt med om lag 15 prosent fra våren 2012. At andelen som vurderes til stryk øker, kan av den grunn forventes. Strykprosenten ved fagskolene er fortsatt noe lavere enn ved universitetene og høyskolene, hvor den er om lag 8 prosent (Tilstandsrapporten høyere utdanning 2013:side 71).

Antallet avlagte fagskolepoeng er med i årets rapport for første gang som følge av ny forskrift om fagskoleutdanning som ble fastsatt i august 2013. Rapporteringen til DBH-fagskolestatistikk har inkludert fagskolepoeng også forut for innføringen av forskriftsbestemmelsen. Slik har en et begrenset sammenligningsgrunnlag med rapporteringen fra 2012. Det er imidlertid beheftet med usikkerhet pga stor variasjon i det som har blitt rapportert til DBH-F.

Rapporteringen av fagskolepoeng for 2013 viser kun våren 2013, mens 2012-rapporteringen viser hele året (tabell 7.4, 7.5 og 7.6). 2013 er det første året med komplett rapportering av fagskolepoeng.

Tabell 7.1 Fagskolestudenter som har bestått et utdanningstilbud våren 2013, fordelt etter kjønn og fylke. Antall.

	Menn	Kvinner	Totalt	Andel menn	Andel kvinner
Akershus	143	216	359	40	60
Aust-Agder	57	12	69	83	17
Buskerud	87	46	133	65	35
Finnmark	6	0	6	100	0
Hedmark	41	36	77	53	47
Hordaland	376	127	503	75	25
Møre og Romsdal	136	34	170	80	20
Nordland	67	67	134	50	50
Nord-Trøndelag	85	4	89	96	4
Oppland	162	53	215	75	25
Oslo	619	1 042	1 661	37	63
Rogaland	247	101	348	71	29
Sogn og Fjordane	31	7	38	82	18
Sør-Trøndelag	264	70	334	79	21
Telemark	62	32	94	66	34
Troms	60	19	79	76	24
Vest-Agder	123	78	201	61	39
Vestfold	166	110	276	60	40
Østfold	86	83	169	51	49
Sum	2 818	2 137	4 955	57	43

Merknad: Tabellen viser antall studenter fordelt på fylke. Studenten er knyttet til det fylket studiestedet befinner seg i.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 7.2 Fagskolestudenter som har bestått et utdanningstilbud våren 2013, fordelt på fagfelt. Antall.

	Menn	Kvinner	Totalt	Andel menn	Andel kvinner
Humanistiske og estetiske fag	377	897	1 274	30	70
Mediefag	135	110	245	55	45
Økonomisk-administrative fag	126	330	456	28	72
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	1 652	97	1 749	94	6
Helse-, sosial- og idrettsfag	25	540	565	4	96
Primærnæringsfag	4	13	17	24	76
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	259	145	404	64	36
Uoppgitt fagfelt	240	5	245	98	2
Sum	2 818	2 137	4 955	57	43

Merknad: Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 7.3 Strykprosent i avsluttende vurdering av emner våren 2013.

	Antall	Andel
Bestått	37 049	94
Ikke bestått	2 213	6

Merknad: Det er tatt utgangspunkt i standpunktarakter. Eksamenskarakter er kun tatt med dersom studenten ikke er innrapportert med standpunktarakter i emnet.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 7.4 Fagskolepoeng, 2012–2013.

	2012			2013		
	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	24	2 186	2 210	26	1 374	1 400
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	-	11	11	-	-	-
Mediefag	23	468	490	11	290	300
Økonomisk-administrative fag	20	605	624	34	401	435
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	3 261	631	3 892	2 984	438	3 422
Helse-, sosial- og idrettsfag	332	397	728	228	266	495
Primærnæringsfag	27	29	56	12	12	23
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	500	261	762	423	163	586
Uoppgitt fagfelt	-	-	-	-	121	121
Sum	4 186	4 588	8 775	3 717	3 065	6 782

Merknad: Tabellen viser antall heltidsekvivalenter, dvs. summen avlagte fagskolepoeng per år delt på 60 for å gi "60-fagskolepoengsenheter". Gjentak av tidligere bestått resultat er holdt utenom. Det er tatt utgangspunkt i standpunktkarakter. Eksamenskarakter er kun tatt med dersom studenten ikke er innrapportert med standpunktkarakter i emnet. Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud. Merk at poengproduksjonen for 2013 kun gjelder første halvår.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 7.5 Fagskolepoeng per heltidsekvivalent, fordelt på fagfelt og eierforhold, 2012–2013.

	2012			2013		
	Offentlig	Privat	Totalt	Offentlig	Privat	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	46,5	48,1	48,0	54,3	33,0	33,2
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	-	35,8	35,8	-	-	-
Mediefag	60	45,4	45,9	30,7	30,2	30,2
Økonomisk-administrative fag	41,4	34,7	34,9	63,4	22,3	23,5
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	51,1	38,2	48,5	44,1	22,3	39,2
Helse-, sosial- og idrettsfag	46,6	31,9	37,3	29,2	21,9	24,8
Primærnæringsfag	55,5	59,9	57,7	21,0	24,7	22,7
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	51,0	38,5	45,9	41,8	23,1	34,1
Uoppgitt fagfelt	-	-	-	-	-	-
Sum	50,7	41,8	45,6	42,5	28,2	34,6

Merknad: Merk at poengproduksjonen for 2013 kun omfatter vårsemesteret.

Fagskolepoeng er sum nye beståtte fagskolepoeng for hele året. Ett års fullført og bestått utdanning på heltid tilsvarer 60 fagskolepoeng. Det er tatt utgangspunkt i standpunkt karakter. Eksamens karakter er kun tatt med dersom studenten ikke er innrapportert med standpunkt karakter i emnet. Gjentak av tidligere beståtte vurderinger holdes utenfor. *Heltidsekvivalenter* er antallet aktive studenter, omregnet ved å multiplisere med utdanningstilbudets andel av heltid. For 2012 er tall for vår- og høstsemesteret summert og delt på to for å finne gjennomsnittet for hele året.

Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 7.6 Poeng per heltidsekvivalent i fagskolesektoren og universitet- og høyskolesektoren, 2012–2013.

	2012		2013	
	Fagskole	UH	Fagskole	UH
Allmenne fag	-	62,7	-	43,1
Humanistiske og estetiske fag	48,0	41,7	33,2	24,0
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	35,8	48,9	-	32,6
Samfunnsfag og juridiske fag	45,9	43,2	30,2	22,9
Økonomisk-administrative fag	34,9	42,0	23,5	21,7
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	48,5	43,6	39,2	21,7
Helse-, sosial- og idrettsfag	37,3	52,1	24,8	31,2
Primærnæringsfag	57,7	47,6	22,7	21,4
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	45,9	27,1	34,1	10,9
Uoppgitt fagfelt	-	42,6	-	12,2
Sum	45,6	45,1	34,6	25,2

Merknad: Merk at poengproduksjonen for 2013 kun omfatter vårsemesteret.

For fagskolesektoren er beregningen gjort på samme måte som i tabell 24. For UH-sektoren er beregningen gjort på følgende måte: Sum egenfinansiert andel studiepoeng for hele året deles på antall egenfinansierte registrerte heltidsekvivalenter i høstsemesteret. Formelen for heltidsekvivalenter i UH-sektoren er: Dersom Studiepoeng/Andel av heltid ≤ 30 : Antall registrerte studenter * Studiepoeng * (Prosent Egenfinansiering/100) / 30

Ellers: Antall registrerte studenter * Andel av heltid * (Prosent Egenfinansiering/100)

Det tas utgangspunkt i studieprogrammet som studenten er tatt opp på ved eksamenstidspunktet (rapportert i "Eksamen"). Gjentak (eksamener som er bestått tidligere i samme emnet) blir ikke regnet med. Både teller og nevner inkluderer studentkategoriene Studenter (S) og Andre (A), og ekskluderer studieprogrammer på nivåene "Forskerutdanning" og "Annet".

Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

8 Fleksibel utdanning

Fagskoleutdanning er tilgjengelig som stedbaserte tilbud i alle landets fylker. I tillegg er det en rekke utdanningstilbud som gis som fleksible og nettbaserte utdanninger. Det er den stedbaserte undervisningen som dominerer både ved de offentlige og de private fagskolene.

Det samme utdanningstilbudet kan av en fagskole gis både som stedbasert og fjern- eller nettundervisning i tillegg kan utdanningstilbudet gis både som heltids- og deltidsstudium. I en samlet fremstilling av antall utdanningstilbud kan dermed samme utdanningstilbud telles i flere kategorier (tabell 8.1 og 8.2). De 111 fagskolene rapporterer om til sammen 1 273 utdanningstilbud. Fagskoleutdanninger som tilbys på flere studiesteder over flere fylker, blir her telt flere ganger. Ser vi på fordelingen mellom stedbasert og fjern- og nettundervisning, reduseres antallet utdanningstilbud til 744. Det gir et mer korrekt bilde av antallet utdanningstilbud, selv om det fortsatt vil være en viss andel dobbelttelling.

Både ved de offentlige og de private fagskolene er i underkant av 80 prosent av utdanningsstilbudet stedbasert. I 2012 var de tilsvarende andelene på hhv. 88 og 75 prosent.

En annen form for fleksibilisering vises i skillet mellom heltids- og deltidsutdanning (tabell 8.3, 8.4 og 8.5). Av totalt 744 utdanningstilbud gis 48 prosent på heltid og 52 prosent på deltid. Ved de offentlige fagskolene tilbys om lag 38 prosent av utdanningstilbudet på heltid, mens de private fagskolene i større grad tilbyr heltidsutdanninger, 56 prosent.

Forklaringen på denne forskjellen ligger i fordelingen av fagfelt mellom offentlige og private fagskoler. Offentlige fagskoler tilbyr i større grad utdanninger i helse- og sosialfag, hvor 93 prosent av utdanningene tilbys på deltid. Naturvitenskaplige fag, håndverksfag og tekniske fag, som er det største fagfeltet, har en 50/50-fordeling mellom heltid og deltid. Noe av bakgrunnen for den store forskjellen i tilbudet av deltidsutdanninger mellom fagområdene ligger i at helse- og sosialfagsutdanninger ofte etterspørres av yrkesaktive som ønsker å ta utdanning parallelt med arbeid. I tillegg, eller kanskje nettopp av den grunn, er mange av disse utdanningene basert på at studentene kan utføre prosjekter på egen arbeidsplass, og at det er en vekselvirkning mellom teori i utdanningen og praksis fra det daglige arbeidet.

Utdanningstilbud som gis som fjern- eller nettundervisning, har normalt innslag av samlinger hvor det legges opp til felles studentaktiviteter. Høsten 2013 er det gjennomsnittlige antallet samlingsdager 30 (tabell 8.5). Det er flest samlingsdager i utdanninger i primærnæringsfag, med 88, og færrest i økonomisk-administrative fag, med én dag.

Tabell 8.1 Utdanningstilbud på heltid eller deltid fordelt på fylke i 2013. Antall.

	Antall heltid	Antall deltid	Totalt
Akershus	9	57	66
Aust-Agder	4	32	36
Buskerud	31	56	87
Finnmark	1	27	28
Hedmark	4	40	44
Hordaland	60	55	115
Møre og Romsdal	17	11	28
Nordland	6	32	38
Nord-Trøndelag	11	12	23
Oppland	14	20	34
Oslo	116	83	199
Rogaland	47	76	123
Sogn og Fjordane	8	11	19
Sør-Trøndelag	51	65	116
Telemark	3	46	49
Troms	4	40	44
Vest-Agder	51	23	74
Vestfold	20	57	77
Østfold	45	28	73
Sum	502	771	1 273

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 8.2 Stedbasert utdanning eller fjern- og nettundervisning, 2013, fordelt på eierforhold. Antall utdanningstilbud.

	Offentlig	Privat	Totalt
Stedsbasert undervisning	250	336	586
Fjernundervisning/nettstudier	72	86	158
Sum	322	422	744

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 8.3 Heltids- og deltidstudier fordelt på fagfelt i 2013. Antall.

	Antall heltid	Antall deltid	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	68	14	82
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	1	1	2
Mediefag	14	4	18
Økonomisk-administrative fag	77	40	117
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	141	141	282
Helse-, sosial- og idrettsfag	10	135	145
Primærnæringsfag	5	9	14
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	39	18	57
Uoppgitt fagfelt	-	27	27
Sum	355	389	744

Merknad: Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 8.4 Heltids- og deltidstudier fordelt på eierforhold i 2013. Antall.

	Antall heltid	Antall deltid	Totalt
Offentlig	119	203	322
Privat	236	186	422
Sum	355	389	744

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 8.5 Gjennomsnittlig antall samlingsdager for fjern- og nettundervisning fordelt på fagfelt, 2011-2013.

	2011		2012		2013	
	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst
Humanistiske og estetiske fag	0	0	0	0	0	0
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	8	8	7	7	-	-
Mediefag	0	0	0	0	0	0
Økonomisk-administrative fag	1	1	1	1	1	1
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	43	47	37	51	50	47
Helse-, sosial- og idrettsfag	11	20	13	22	26	19
Primærnæringsfag	-	88	88	88	88	88
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	65	73	61	66	66	53
Gjennomsnitt	21	29	24	35	34	30

Merknad: Fjernundervisningstilbud der det ikke er rapportert inn samlingsdager, er tatt med i beregningen av gjennomsnitt med verdien 0.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

9 Finansiering av fagskolene

Fagskolesektoren finansieres i dag gjennom flere kanaler: over Kunnskapsdepartementets budsjett, i regi av fylkeskommunene og gjennom en egen tilskuddsordning for helse- og sosialutdanninger. Det er også enkelte fagskoler som mottar driftstilskudd over andre departements budsjettposter. I tillegg er det en rekke private fagskoler som ikke mottar driftsstøtte fra det offentlige.

I forbindelse med statsbudsjettet for 2012 ble det etablert en tilskuddspost over Kunnskapsdepartementets budsjett (kap. 276 post 72), hvor det nå er 16 fagskoler som mottar tilskudd. Fagskolene som mottar tilskudd over denne budsjettposten er rammefinansiert, noe som innebærer at de mottar et fast beløp uten at det legges noen sats til grunn for hver enkelt student.

Finansieringen av fagskoleutdanning ble overført fra Kunnskapsdepartementet til fylkeskommunene i 2010 som et resultat av forvaltningsreformen⁴. Fylkeskommunene gir nå tilskudd til om lag 37 prosent av fagskoleplassene det bevilges offentlig tilskudd til (tabell 9.1). Fagskolene som mottar offentlig tilskudd, har samlet om lag 58 prosent av den samlede studentmassen.

Finansieringen av fagskoleutdanningen i fylkeskommunene baserer seg på fylkeskommunenes rapporterte studenttall til DBH-F per 1. oktober to år før budsjettåret. Fordelingen av midler for 2014 gjøres altså på bakgrunn av studenttall per 1. oktober 2012. Finansieringsordningen har noen fellestrekk med den ordningen Kunnskapsdepartementet praktiserte i perioden 2003–2009. En viktig endring er at midlene nå er en del av fylkeskommunenes frie inntekter.

⁴ Fagskoleutvalget skal blant annet vurdere dagens finansieringsordning for fagskoler og utrede alternative modeller for gjeninnføring av statlig finansiering av fagskolene.

Tilskuddsordningen for de helse- og sosialfaglige fagskoleutdanningene forvaltes av Helse- og sosialdepartementet. Tilskuddet er rammestyrkt og beregnes to ganger i året etter enhetlige satser per student som multipliseres med antallet registrerte studenter. Fylkeskommunen må sette grenser for hvor mange studenter den enkelte tilbyder kan få tilskudd til, slik at bevilgningsrammen overholdes. Grensene skal settes slik at påbegynte studieløp blir videreført for den enkelte student. Dersom tilbyder reduserer antallet studenter i forhold til tidligere tilskudd, skal de frigjorte midlene søkes omfordelt.

De fylkeskommunale tilskuddene gis i stor grad til utdanninger innenfor naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag (tabell 9.2). Fylkeskommunene gir også tilskudd til utdanninger innenfor fagfeltene helse-, sosial- og idrettsfag, samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag, økonomisk-administrative fag og primærnæringsfag.

Tilskuddene fra staten, hovedsakelig fra Kunnskapsdepartementet, er betydelig mindre i omfang enn tilskuddene fra fylkeskommunene. De statlige tilskuddene er konsentrert til humanistiske og estetiske fag, men også til utdanningstilbud innenfor naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag, primærnæringsfag, samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag, mediefag og økonomisk-administrative fag.

De fleste private fagskolene mottar ikke offentlig driftstilskudd. Godkjenning som fagskoleutdanning er en forutsetning for å kunne få offentlig tilskudd som fagskole, men det følger ingen rett til driftstilskudd med godkjenningen. Fagskoleutdanningene er imidlertid automatisk godkjent for støtte gjennom Lånekassen når de er godkjent av NOKUT.

Ved de private fagskolene uten offentlig tilskudd er aktiviteten blant annet finansiert av egenbetalinger fra studentene. Det er stor variasjon i studentbetalingen ved de ulike utdanningene (figur 9.2). Lavest gjennomsnittlig egenbetaling er det for utdanningstilbud innenfor primærnæringsfag, om lag 29 000 kroner for hele utdanningstilbudet (tabell 9.3). Høyest gjennomsnittlig egenbetaling har utdanningstilbud innenfor samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag, med om lag 187 227 kroner for hele utdanningstilbudet.

Gjennomsnittlig egenbetaling per fagskolestudent i 2013 er på 37 110 kroner. Forskjellen i egenbetalingen mellom offentlige og private fagskoler er på om lag 4 000 kroner, høyest ved de private (tabell 9.5). Årene før var denne forskjellen betydelig større, i 2012 var den gjennomsnittlige egenbetalingen ved private fagskoler over 20 000 kroner høyere enn ved offentlige fagskoler. Aller høyest er egenbetalingen for trafikkflygerutdanning, på 920 000 kroner (tabell 9.6).

Tabell 9.1 Fagskolestudenter fordelt etter fylke og tilskudd høsten 2013. Antall.

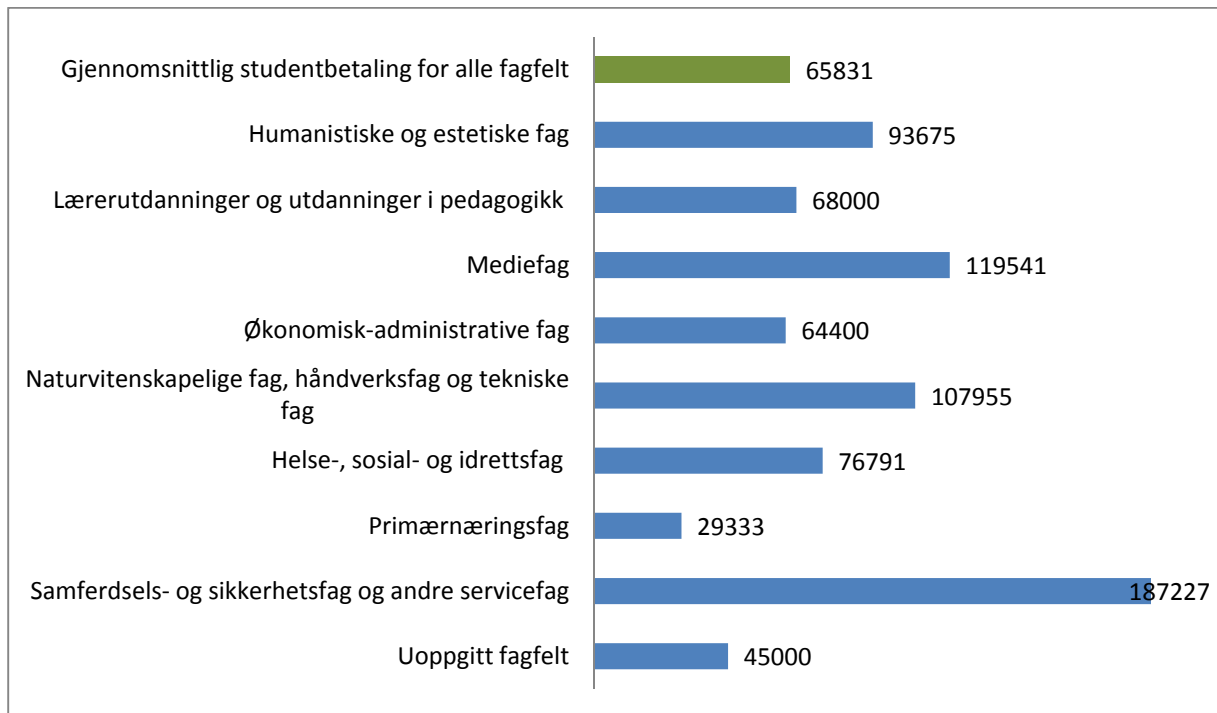
	Med Tilskudd KD 1)	Med tilskudd fylkeskommune 2)	Statlige fagskoler 3)	Støtte helsedirektoratet 4)	Uten tilskudd 5)	Totalt
Akershus	208	138	-	252	278	876
Aust-Agder	1	137	-	31	102	271
Buskerud	-	338	-	199	194	731
Finnmark	-	72	-	34	37	143
Hedmark	2	76	51	130	136	395
Hordaland	55	1 040	26	174	664	1 959
Møre og Romsdal	29	478	-	87	140	734
Nordland	35	295	-	189	144	663
Nord- Trøndelag	-	211	-	27	39	277
Oppland	3	335	-	89	93	520
Oslo	304	494	90	180	3 036	4 104
Rogaland	26	607	-	310	621	1 564
Sogn og Fjordane	-	171	-	48	32	251
Svalbard	-	3	-	-	3	6
Sør- Trøndelag	-	483	-	187	563	1 233
Telemark	-	175	-	143	127	445
Troms	-	233	-	35	59	327
Vest-Agder	96	348	-	22	157	623
Vestfold	3	210	-	141	248	602
Østfold	28	276	-	193	199	696
Sum	790	6 120	167	2 471	6 872	16 420

Merknad:

- 1) Tilskudd KD: 16 fagskoler får tilskudd direkte fra KD.
- 2) Tilskudd fylke: Alle fylkeskommunale fagskoler.
- 3) Statlige: Veia, Norsk Jernbaneskole og Dykkerutdanningen ved Høgskolen i Bergen.
- 4) Helsedirektoratet: Fagskoler som er omfattet av tilskuddsordningen.
- 5) Uten tilskudd: Private fagskoler som ikke inngår i kategori 1.

Merknad: Tabellen viser antall studenter fordelt på fylke. Studentene er knyttet til det fylket studiestedet befinner seg i, dersom de går på et stedbasert tilbud. Studentene er knyttet til det fylket de bor i, dersom de går på et fjernundervisningstilbud. Dersom det i sistnevnte tilfelle mangler postnummer på studenten, er studenten knyttet til studiested. Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Figur 9.1 Gjennomsnittlig studentbetaling for hele utdanningstilbudet fordelt på fagfelt (basert på utdanningstilbud 2013).

Merknad: Gjennomsnittet er for både vår og høst, begrenset til tilbud med verdi for studentbetaling større enn 0. Kun private fagskoler.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 9.2 Fagskolestudenter fordelt etter fagfelt og tilskudd høsten 2013. Antall.

	Med Tilskudd KD 1)	Med tilskudd fylkeskommune 2)	Statlige fagskoler 3)	Støtte helsedirektoratet 4)	Uten tilskudd 5)	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	737	-	8	-	1 735	2 480
Mediefag	20	-	-	-	606	626
Økonomisk- administrative fag	11	53	11	88	1 656	1 819
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	15	5 407	26	-	1 685	7 133
Helse-, sosial- og idrettsfag	-	33	-	2 383	139	2 555
Primærnæringsfag	7	45	32	-	29	113
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	-	582	90	-	432	1 104
Uoppgitt fagfelt	-	-	-	-	590	590
Sum	790	6 120	167	2 471	6 872	16 420

Merknad:

1) Tilskudd KD: 16 fagskoler får tilskudd direkte fra KD.

2) Tilskudd fylke: Alle fylkeskommunale fagskoler.

3) Statlige: Veia, Norsk Jernbaneskole og Dykkerutdanningen ved Høgskolen i Bergen.

4) Helsedirektoratet: Fagskoler som er omfattet av tilskuddsordningen.

5) Uten tilskudd: Private fagskoler som ikke inngår i kategori 1.

Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 9.3 Gjennomsnittlig studentbetaling for hele utdanningstilbudet fordelt på fagfelt, 2013.

	Gj.snitt	Laveste	Høyeste
Humanistiske og estetiske fag	93 675	5 500	212 000
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	68 000	68 000	68 000
Mediefag	119 541	27 500	212 000
Økonomisk-administrative fag	64 400	12 900	173 600
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	107 955	16 800	216 200
Helse-, sosial- og idrettsfag	76 791	1 500	173 600
Primærnæringsfag	29 333	20 000	34 000
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	187 227	20 500	920 000
Uoppgitt fagfelt	45 000	45 000	45 000
Private fagskoler samlet	65 831	1 500	920 000

Merknad: Tabellen viser gjennomsnittskostnaden ved hele utdanningstilbudet, basert på utdanningstilbudet 2013 (både vår og høst). Uttaket er begrenset til tilbud med verdi for studentbetaling større enn 0.

Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 9.4 Gjennomsnittlig studentbetaling per student i 2013, fordelt på fagfelt.

	Gj.snitt	Laveste	Høyeste
Humanistiske og estetiske fag	36 220	2 750	64 000
Mediefag	46 797	18 833	53 000
Økonomisk-administrative fag	26 037	3 880	52 000
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	29 277	4 200	69 300
Helse-, sosial- og idrettsfag	20 525	500	49 400
Primærnæringsfag	27 776	10 500	34 000
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	113 564	12 500	295 000
Uoppgitt fagfelt	29 531	17 500	75 000
Private fagskoler samlet	37 567	500	295 000

Merknad: Beløpet studenten skal betale i skolepenger for rapporteringssemesteret, er oppgitt i hele kroner. Uttaket inkluderer både vår- og høstdata og er begrenset til studenter innrapportert med studentbetaling større enn 0. Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 9.5 Gjennomsnittlig studentbetaling per fagskolestudent, 2011-2013.

	2011	2012	2013
Offentlig	25 813	19 044	33 454
Privat	37 881	40 862	37 567
Sektoren samlet	36 235	37 829	37 110

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell 9.6 Utdanningstilbud med høyest egenbetaling, 2013.

Fagskole	Tilbud	Skolepenger
European Helicopter Center AS	ATP(H)/IR Integreert trafikkflygerutdanning	920 000
Pilot Flyskole	ATP(A) Integreert trafikkflygerutdanning	890 000
European Helicopter Center AS	CPL(H) integrate course	590 000
Luftfartsskolen AS	Trafikkflyger - Helikopter	500 000
Luftfartsskolen AS	Trafikkflyger - Fly	420 000
Petroleum, boreteknikk	Petroleumsteknologi, boreteknikk	216 200
Noroff Instituttet	3D filmproduksjon	212 000
Noroff Instituttet	3D spillproduksjon	212 000
Noroff Instituttet	Filmproduksjon 2	212 000
Noroff Instituttet	Lyd- og musikkproduksjon 2	212 000

Merknad: Tabellen viser skolepenger i antall kroner for de 10 dyreste utdanningstilbudene som har aktive studenter i 2013.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

10 Arbeidsmarkedet for fagskolekandidater

Etter samråd med Nasjonalt fagskoleråd har Kunnskapsdepartementet - initiert og finansiert en ny kandidatundersøkelse. Dette er den andre kandidatundersøkelsen om fagskolestudenter. Den første ble utført i 2012 (Caspersen et al 2012), og begge undersøkelsene har blitt utført av Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU).

Kandidatundersøkelsen 2013 er en spørreskjemaundersøkelse blant dem som avsluttet fagskoleutdanning våren 2012 (Waagene og Støren 2013). Undersøkelsen er gjennomført trekvart år etter avsluttet utdanning. I alt 1585 personer deltok, og det tilsvarer en svarandel på 41 prosent, mot 32 prosent i 2012-undersøkelsen.

De viktigste funnene i undersøkelsen er at fagskolekandidatene gjennomgående klarer seg godt på arbeidsmarkedet, men at det er veldig stor forskjell mellom fagområdene både når det gjelder arbeidsløshet, ufrivillig deltid, jobbens relevans i forhold til utdanningen og tilbøyeligheten til videre utdanning. Det er også store kjønnsforskjeller.

Hva gjør de fagskoleutdannede trekvart år etter endt utdanning?

- Av dem som besvarte undersøkelsen er nær 70 prosent i arbeid, 23 prosent tar videre utdanning og 8 prosent er arbeidsløse. Arbeidsløsheten er noe høyere enn for 2011-kandidatene og en god del høyere enn det som gjelder for befolkningen totalt. Samtidig er nyutdannede oftere arbeidsledige enn andre. I NIFUs kandidatundersøkelse for høyere utdanning 2011⁵, er til sammenligning andelen arbeidsledige av arbeidsstyrken på nær seks prosent

⁵ NIFU-rapport 39-2012 Arbeidsmarkedsituasjon og tilfredshet med utdanningen blant ulike grupper nyutdannede

- En viktig endring fra 2012- til 2013-undersøkelsen er at antallet kandidater fra økonomisk-administrativ fagskoleutdanning har økt markant, og at andelen med helse- og sosialfaglig utdanning har gått ned. Det har medført en økning i antallet arbeidsløse.
- Arbeidsledigheten blant dem med økonomisk-administrativ fagskoleutdanning er hele 23 prosent. På dette fagområdet er det mange med innvandrerbakgrunn, og blant dem som er født utenfor Norge, er arbeidsledigheten hele 44 prosent. Ledigheten er 17 prosent for de øvrige økonomisk-administrative kandidatene. I tillegg arbeider 26 prosent av de sysselsatte på dette området deltid, 38 prosent av disse fordi de ikke hadde fått full stilling.
- I alt 83 prosent av de sysselsatte fagskolekandidatene er i fast stilling – og hele 92 prosent av helse- og sosialfagskandidatene. Tallene er mye lavere for dem med utdanning i mediefag og humanistiske og estetiske fag, henholdsvis 54 og 66 prosent.
- En fjerdedel av de sysselsatte kandidatene jobber deltid. Her er andelen høyest (60 – 63 prosent) blant dem med helse- og sosialfag, mediefag og humanistiske og estetiske fag. Nær halvparten av de deltidsansatte med helse- og sosialfaglig bakgrunn oppgir at de arbeider deltid fordi det ikke er mulig å få full stilling. Den ufrivillige deltiden er lavere, 25 prosent, for humanistiske og estetiske fag, fordi det i denne gruppen er mange som holder på med videre utdanning.
- Både i 2012- og 2013-undersøkelsen er kandidatene i mediefag den gruppen som skårer lavest på utdanningens relevans for arbeidslivet, og som oftest er i (ufrivillig) irrelevant arbeid. De er imidlertid faglig dedikerte.
- Kandidatene med fagskoleutdanning i humanistiske og estetiske fag (54 %) og mediefag (43 %) tar oftest videre utdanning: 61 prosent er i høyere utdanning, 24 prosent i videre eller annen fagskoleutdanning, og 3 prosent holdt på med videregående opplæring. De viktigste årsakene for videre utdanning er økt interesse for faget og ønsket om flere valgmuligheter på arbeidsmarkedet. Blant dem med økonomisk-administrativ utdanning oppgir flere problemer med å finne en relevant jobb som grunn til å studere videre.
- I alt 53 prosent av fagskolekandidatene i undersøkelsen (61 prosent blant mennene) planlegger ikke å ta utdanning utover fagskolenivået, mens 47 prosent planlegger å ta minimum bachelorgrad (44 prosent av kvinnene og 24 prosent av mennene).
- Motivasjon: 72 prosent av respondentene i undersøkelsen har krysset av for faglig innhold som viktigste drivkraft for å ta fagskoleutdanning, mens ønsket om å gå inn i et spesielt yrke kommer nest høyest (49 prosent avkrysning).
- Sysselsettingsbakgrunn: 85 prosent av respondentene var i arbeid før de begynte på fagskoleutdanningen.
- Økonomisk støtte: 28 prosent av mennene og 17 prosent av kvinnene i undersøkelsen, hadde fått støtte av arbeidsgiver til å ta fagskoleutdanning.

11 Fagskoleutvalg og ekspertgruppe

11.1 Fagskoleutvalget

Kunnskapsdepartementet oppnevnte i august 2013 et offentlig utvalg som skal gjennomgå fagskolesektoren. Utvalget skal avgi endelig rapport i form av en NOU senest innen utgangen av 2014.

Utvalgets mandat omfatter følgende hovedpunkter:

- Fagskolens plass i utdanningssystemet
- Utdanningskvalitet, synlighet og status for fagskolen
- Arbeidslivets kompetansebehov nå og i fremtiden, samt fagskolenes rolle i å dekke disse behovene
- Finansiering av fagskoleutdanning
- Opptaksgrunnlag
- Samspill med universitets- og høyskolesektoren

Utvalget ledes av professor Jan Grund og består i tillegg av 13 representanter for fagskolene, universitets- og høyskolesektoren, fylkeskommunene, studentene og partene i arbeidslivet.

Kunnskapsdepartementet er sekretariat for utvalget.

Mandatet fastsetter at utvalget skal ha en åpen og inkluderende arbeidsform. Utvalget har derfor hatt utbredt dialog med interessenter og aktører, samt invitert til fire regionale innspillmøter.

Les mer om fagskoleutvalget her:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dep/styrer-rad-og-utvalg/utvalg-for-gjennomgang-av-fagskolene.html?id=735487>

11.2 Ekspertgruppe for tilsyn og kontroll med private høyskoler og fagskoler

Kunnskapsdepartementet har etablert en ekspertgruppe som skal utrede regelverket for private høyskoler og fagskoler. Arbeidet skal ferdigstilles i løpet av 2014.

Ekspertgruppen skal:

- Klargjøre innholdet i universitets- og høyskolelovens og fagskolelovens bestemmelser om at statlig tilskudd og egenbetaling skal komme studenter til gode, herunder utrede behovet for nødvendige presiseringer og endringer i regelverket for å sikre formålet.
- Utrede departementet tilsynsansvar, jf. universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven.
- Klargjøre departementets tilsynsansvar og foreslå eventuelle endringer for å sikre en hensiktsmessig gjennomføring av tilsyn.
- Utrede alternativer og foreslå hvordan tilsynet bør utføres og organiseres.
- Minst ett av forslagene skal kunne gjennomføres med uendret ressursbruk.

Ekspertgruppen ledes av Marianne Andreassen, direktør ved Statens lånekasse for utdanning, og består i tillegg av fem medlemmer inkludert studentrepresentant samt observatør.

Kunnskapsdepartementet er sekretariat for utvalget.

Les mer om ekspertgruppen her:

<http://www.regjeringen.no/nb/dokumentarkiv/stoltenberg-ii/kd/Nyheter-og-pressemeldinger/nyheter/2013/ekspertgruppe-skal-utrede-regelverket-fo.html?id=735264>

12 Forskrift om fagskoleutdanning

Forskrift om fagskoleutdanning ble fastsatt av Kunnskapsdepartementet 1. august 2013. Den inneholder bestemmelser om innpassing og fritak – dvs. muligheten til å godkjenne annen bakgrunn som del av fagskoleutdanning, om tilknytningskrav for utstedelse av vitnemål, fagskolepoeng og felles vurderingsuttrykk (karakterer).

Bakgrunnen for forskriften er at fagskoleloven ble endret i desember 2010⁶. Bestemmelsene om innpassing og fritak og fagskolepoeng er viktige for å legge til rette for mobilitet mellom fagskoler og mellom annen utdanning og fagskoleutdanning. I tillegg åpner de for at det kan gis fritak for del av fagskoleutdanning på bakgrunn av realkompetansevurdering. Frem til forskriften ble vedtatt, var det bare mulig for fagskolene å vurdere realkompetanse i forbindelse med opptak.

Forskriftens bestemmelse om innpassing er en *skal*-bestemmelse. Det betyr at fagskolene har *plikt* til å godkjenne hverandres utdanninger så sant de passer inn faglig. Fritaksbestemmelsen gjelder godkjenning som del av fagskoleutdanning for annen type utdanning og kompetanse, inkl. realkompetanse. Den er en *kan*-bestemmelse. Grunnen er at fritaksvurderinger innebærer mer bruk av skjønn enn innpassing av utdanning fra annen fagskole. Bestemmelsen om tilknytningskrav skal sikre at fagskolene kjenner studentene som får vitnemål eller annen dokumentasjon for fullført og bestått utdanning.

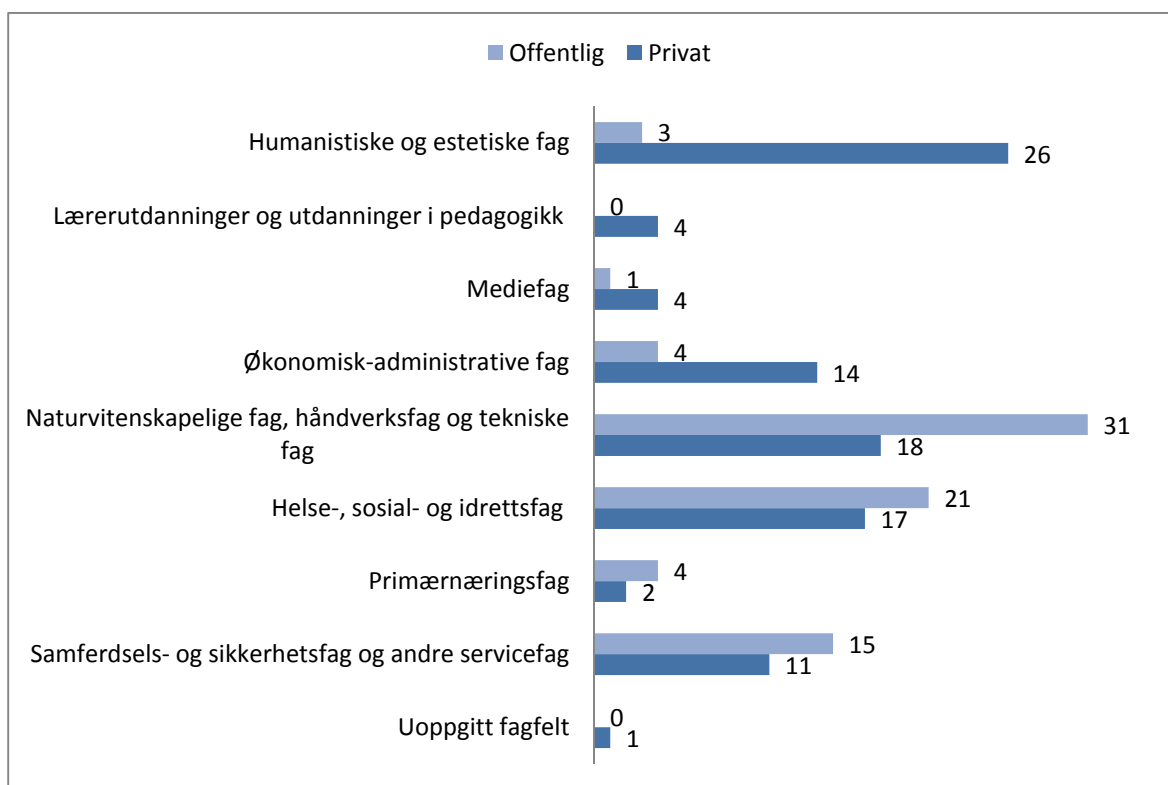
Innføringen av felles vurderingsuttrykk gjør det obligatorisk for fagskolene å enten bruke karakterskalaen A – F eller bestått/ikke bestått. Med hensyn til bruk av karakterskalaen står det i forskriften at karakteren C skal ”gi uttrykk for en jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder, og karakteren A for en fremragende prestasjon som klart utmerker seg”. Det er fordi de fleste fagskoleutdanningene har så få studenter at det har liten hensikt å operere med fordeling i henhold til Gausskurven.

⁶ Prop. 161 L (2009–2010), Innst. 64 L (2010–2011) og lovvedtak 27 (2010–2011).

Forskriften med merknader ble sendt ut i Rundskriv F-05/2013 av 1. august 2013 og trådte i kraft samme dag. Den er også tilgjengelig på Lovdata. Bestemmelsen om fagskolepoeng gjelder imidlertid fra 1. august 2011, fordi fagskolene siden høsten 2011 har rapportert fagskolepoeng til DBH-F-databasen.

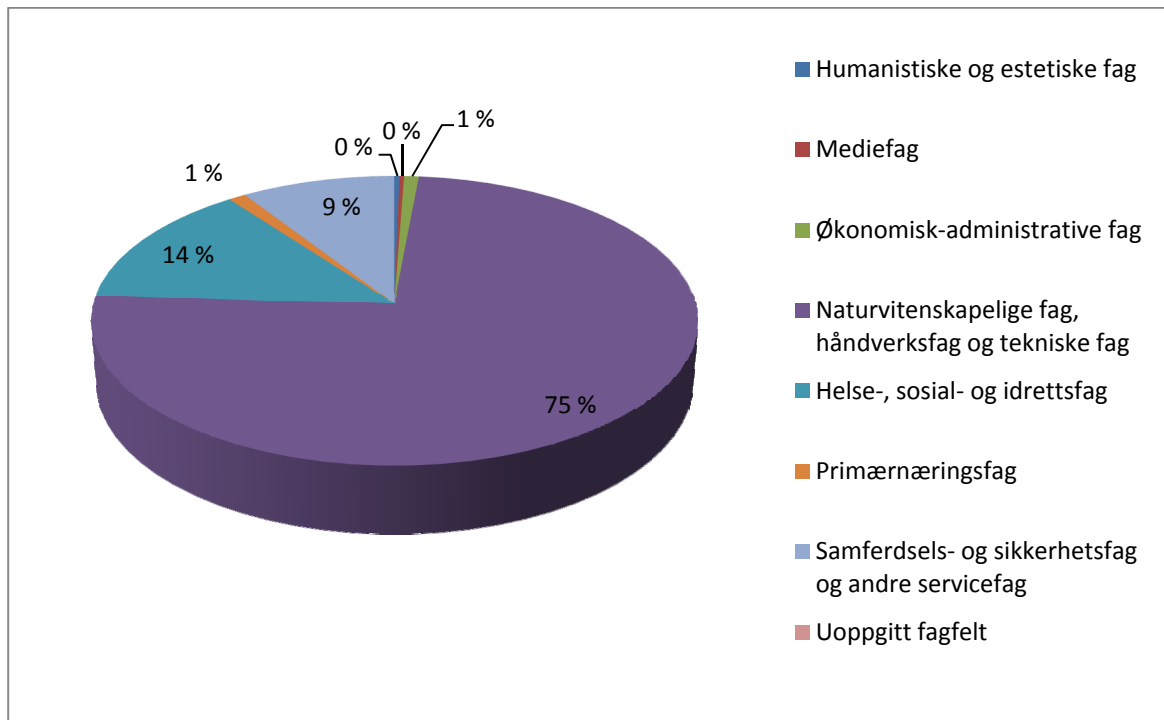
Figur- og tabellvedlegg

Figur V 1 Fagskoler fordelt på fagfelt, offentlig/privat, 2012. Antall.

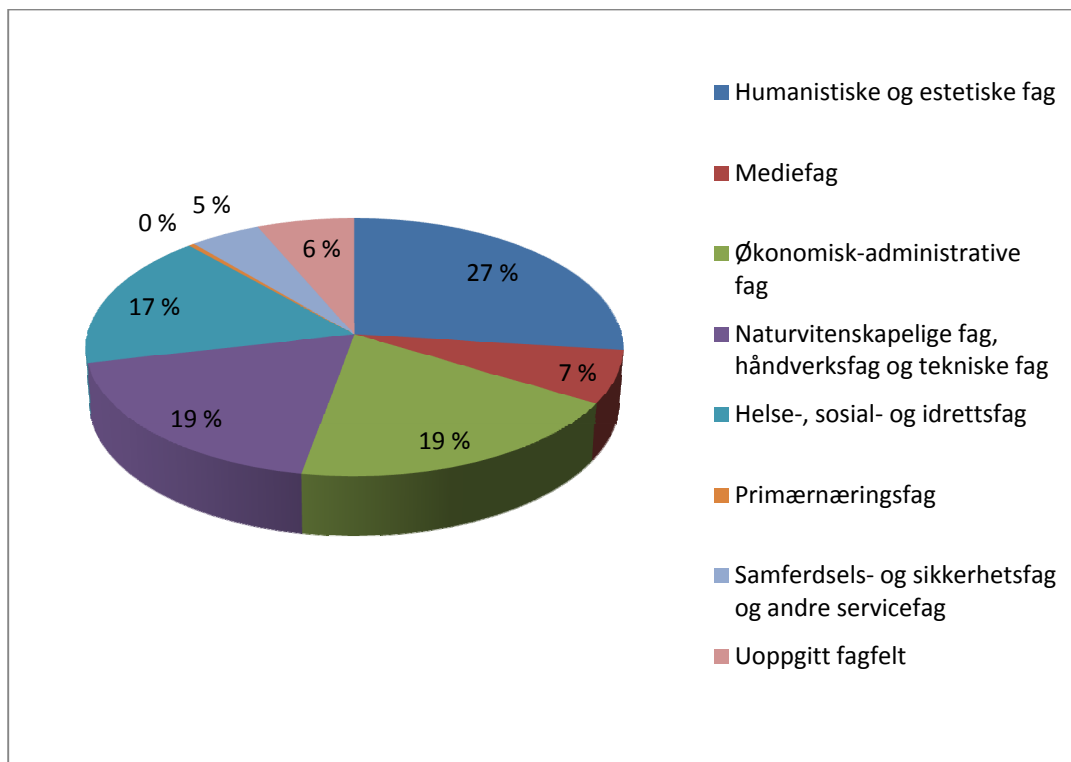
Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Figur V 2 Andel fagskolestudenter ved offentlige fagskoler fordelt etter fagfelt i 2013

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Figur V 3 Andel fagskolestudenter ved private fagskoler fordelt etter fagfelt i 2013.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell V 1 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter, 2011-2013.

	2011		2012		2013	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Under 50	54	47	56	49	49	44
50-100	23	20	20	17	24	22
101-500	33	28	31	27	30	27
Over 500	6	5	8	7	8	7
Antall fagskoler	116	100	115	100	111	100

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell V 2 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fylker, 2011.

	Antall					Andel				
	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt
Akershus	4	-	2	1	7	57	-	29	14	100
Aust-Agder	-	-	1	-	1	-	-	100	-	100
Buskerud	1	1	2	-	4	25	25	50	-	100
Finnmark	1	-	-	-	1	100	-	-	-	100
Hedmark	2	1	-	-	3	67	33	-	-	100
Hordaland	6	4	2	-	12	50	33	17	-	100
Møre og Romsdal	1	-	2	-	3	33	-	67	-	100
Nordland	2	3	-	-	5	40	60	-	-	100
Nord-Trøndelag	1	1	2	-	4	25	25	50	-	100
Oppland	2	-	-	1	3	67	-	-	33	100
Oslo	12	5	9	2	28	43	18	32	7	100
Rogaland	3	-	4	1	8	38	-	50	13	100
Sogn og Fjordane	-	1	1	-	2	-	50	50	-	100
Sør-Trøndelag	5	4	1	-	10	50	40	10	-	100
Telemark	1	-	1	-	2	50	-	50	-	100
Troms	3	1	1	-	5	60	20	20	-	100
Vest-Agder	1	1	1	1	4	25	25	25	25	100
Vestfold	6	-	3	-	9	67	-	33	-	100
Østfold	3	1	1	-	5	60	20	20	-	100
Sum	54	23	33	6	116	47	20	28	5	100

Merknad: Tilknytning til fylke er basert på fagskolens postnummer.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell V 3 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fylke, 2012

	Antall					Andel				
	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt
Akershus	4	-	2	1	7	57	-	29	14	100
Aust-Agder	-	-	1	-	1	-	-	100	-	100
Buskerud	1	-	2	-	3	33	-	67	-	100
Finnmark	1	-	-	-	1	100	-	-	-	100
Hedmark	2	-	-	-	2	100	-	-	-	100
Hordaland	7	3	1	1	12	58	25	8	8	100
Møre og Romsdal	1	-	2	-	3	33	-	67	-	100
Nordland	2	3	-	-	5	40	60	-	-	100
Nord-Trøndelag	2	1	1	-	4	50	25	25	-	100
Oppland	2	-	-	1	3	67	-	-	33	100
Oslo	15	4	8	3	30	50	13	27	10	100
Rogaland	3	-	4	1	8	38	-	50	13	100
Sogn og Fjordane	-	2	-	-	2	-	100	-	-	100
Sør-Trøndelag	5	1	3	-	9	56	11	33	-	100
Telemark	-	1	1	-	2	-	50	50	-	100
Troms	3	1	1	-	5	60	20	20	-	100
Vest-Agder	1	1	1	1	4	25	25	25	25	100
Vestfold	4	2	3	-	9	44	22	33	-	100
Østfold	3	1	1	-	5	60	20	20	-	100
Sum	56	20	31	8	115	49	17	27	7	100

Merknad: Tilknytning til fylke er basert på fagskolens postnummer.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell V 4 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fagfelt, 2011.

	Antall					Andel				
	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	14	6	7	2	29	48	21	24	7	100
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	1	1	-	-	2	50	50	-	-	100
Mediefag	1	-	2	2	5	20	-	40	40	100
Økonomisk-administrative fag	7	4	4	4	19	37	21	21	21	100
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	13	8	23	5	49	27	16	47	10	100
Helse-, sosial- og idrettsfag	16	8	15	1	40	40	20	38	3	100
Primærnæringsfag	4	2	-	-	6	67	33	-	-	100
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	9	7	8	1	25	36	28	32	4	100
Uoppgitt fagfelt	-	-	-	1	1	-	-	-	100	100
Sum	65	36	59	16	176	37	20	34	9	100

Merknad: Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell V 5 Fagskoler fordelt etter antall fagskolestudenter og fagfelt, 2012.

	Antall					Andel				
	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt	Under 50	50-100	101-500	Over 500	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	14	4	9	2	29	48	14	31	7	100
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	3	-	1	-	4	75	-	25	-	100
Mediefag	1	-	2	2	5	20	-	40	40	100
Økonomisk-administrative fag	8	3	2	5	18	44	17	11	28	100
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	13	9	21	6	49	27	18	43	12	100
Helse-, sosial- og idrettsfag	14	9	13	2	38	37	24	34	5	100
Primærnæringsfag	6	-	-	-	6	100	-	-	-	100
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	11	5	8	2	26	42	19	31	8	100
Uoppgitt fagfelt	-	-	-	1	1	-	-	-	100	100
Sum	70	30	56	20	176	40	17	32	11	100

Merknad: Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell V 6 Offentlige fagskoler fordelt etter fylke og fagfelt, 2013. Antall.

	Hum.es.	Media	Øk.adm.	Tek	HS	Primær	SS	Totalt
Aust-Agder	-	-	-	1	1	-	-	2
Buskerud	-	-	-	1	1	-	-	2
Finnmark	-	-	-	-	-	-	1	1
Hedmark	1	-	1	-	-	1	-	3
Hordaland	-	-	-	3	1	1	2	7
Møre og Romsdal	-	-	-	2	1	-	2	5
Nordland	1	1	-	2	1	-	2	7
Nord-Trøndelag	-	-	-	2	1	-	1	4
Oppland	-	-	1	1	1	1	1	5
Oslo	-	-	-	1	1	-	1	3
Rogaland	-	-	-	2	2	-	1	5
Sogn og Fjordane	-	-	1	2	1	-	1	5
Sør-Trøndelag	-	-	1	3	1	1	1	7
Telemark	-	-	-	1	1	-	-	2
Troms	-	-	-	4	2	-	1	7
Vest-Agder	-	-	-	1	1	-	1	3
Vestfold	-	-	-	1	2	-	1	4
Østfold	-	-	-	1	1	-	-	2
Sum	2	1	4	28	19	4	16	74

Merknad: Tabellen viser antallet offentlige fagskoler med utdanningstilbud innenfor et bestemt fagfelt. Én fagskole kan ha utdanningstilbud innenfor flere fagfelt.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell V 7 Private fagskoler fordelt på fylke og fagfelt, 2013. Antall.

	Hum.es.	Ped	Media	Øk.adm.	Tek	HS	Primær	SS	Uoppgitt	Totalt
Akershus	4	-	-	1	2	2	-	1	-	10
Buskerud	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Hedmark	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Hordaland	1	-	-	-	1	1	-	1	-	4
Møre og Romsdal	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Oppland	1	-	-	-	-	-	1	-	-	2
Oslo	11	-	2	8	6	5	-	5	1	38
Rogaland	1	-	-	1	3	3	-	-	-	8
Sør-Trøndelag	1	-	-	-	1	2	-	1	-	5
Telemark	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2
Vest-Agder	2	-	1	2	1	1	-	-	-	7
Vestfold	2	-	1	-	2	-	-	2	-	7
Østfold	1	1	-	1	1	2	1	-	-	7
Sum	25	1	4	13	18	18	2	11	1	93

Merknad: Tabellen viser antallet private fagskoler med utdanningstilbud innenfor et bestemt fagfelt. Én fagskole kan ha utdanningstilbud innenfor flere fagfelt. Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell V 8 Utdanningstilbud ved offentlige fagskoler fordelt på fagfelt og fylker, vår 2013. Antall.

	Hum.es.	Media	Øk.adm.	Tek	HS	Primær	SS	Totalt
Akershus	-	-	1	1	4	-	-	6
Aust-Agder	-	-	-	7	2	-	-	9
Buskerud	-	-	-	13	2	-	-	15
Finnmark	-	-	-	-	-	-	1	1
Hedmark	3	-	1	-	3	2	-	9
Hordaland	-	-	-	21	6	3	2	32
Møre og Romsdal	-	-	-	9	1	-	2	12
Nordland	1	1	-	2	3	-	2	9
Nord-Trøndelag	-	-	-	15	5	-	2	22
Oppland	-	-	1	18	7	-	2	28
Oslo	-	-	-	6	2	-	1	9
Rogaland	-	-	-	18	5	-	1	24
Sogn og Fjordane	-	-	1	14	3	-	1	19
Sør-Trøndelag	-	-	1	23	6	-	-	30
Telemark	-	-	-	8	3	-	-	11
Troms	-	-	-	7	3	-	1	11
Vest-Agder	-	-	-	12	1	-	2	15
Vestfold	-	-	-	7	5	-	1	13
Østfold	-	-	-	10	4	-	-	14
Sum	4	1	5	191	65	5	18	289

Merknad: Tabellen viser antallet utdanningstilbud innenfor et bestemt fagfelt ved offentlige fagskoler. Én fagskole kan ha utdanningstilbud innenfor flere fagfelt.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell V 9 Utdanningstilbud ved offentlige fagskoler fordelt på fagfelt og fylker, høst 2013. Antall.

	Hum.es.	Media	Øk.adm.	Tek	HS	Primær	SS	Totalt
Akershus	-	-	1	1	5	1	-	8
Aust-Agder	-	-	-	4	2	-	-	6
Buskerud	-	-	-	19	1	-	-	20
Finnmark	-	-	-	-	-	-	1	1
Hedmark	3	-	2	-	3	2	-	10
Hordaland	-	-	-	19	10	3	2	34
Møre og Romsdal	-	-	-	10	1	-	2	13
Nordland	1	1	-	2	3	-	2	9
Nord-Trøndelag	-	-	-	13	2	-	1	16
Oppland	-	-	1	18	5	-	2	26
Oslo	-	-	-	7	4	-	1	12
Rogaland	-	-	-	15	5	-	1	21
Sogn og Fjordane	-	-	1	11	3	-	1	16
Sør-Trøndelag	-	-	1	20	5	1	1	28
Telemark	-	-	-	9	3	-	-	12
Troms	-	-	-	8	3	-	2	13
Vest-Agder	-	-	-	12	1	-	1	14
Vestfold	-	-	-	7	5	-	1	13
Østfold	-	-	-	10	8	-	-	18
Sum	4	1	6	185	69	7	18	290

Merknad: Tabellen viser antallet utdanningstilbud innenfor et bestemt fagfelt ved offentlige fagskoler. Én fagskole kan ha utdanningstilbud innenfor flere fagfelt.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell V 10 Utdanningstilbud ved private fagskoler fordelt på fagfelt og fylker, vår 2013. Antall.

	Hum.es.	Ped	Media	Øk.adm.	Tek	HS	Primær	SS	Uoppgitt	Totalt
Akershus	5	-	-	7	5	11	-	1	27	56
Aust-Agder	-	-	-	-	-	-	-	-	54	54
Buskerud	-	-	-	12	8	10	-	-	81	111
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-	27	27
Hedmark	-	-	-	-	3	4	-	-	54	61
Hordaland	16	-	7	10	6	3	-	1	27	70
Møre og Romsdal	1	-	-	7	1	-	-	-	-	9
Nordland	-	-	-	-	-	1	-	-	54	55
Oppland	1	-	-	-	-	1	1	-	-	3
Oslo	39	1	9	42	23	10	-	9	108	241
Rogaland	12	-	6	17	13	24	-	-	54	126
Sør-Trøndelag	15	-	6	11	6	3	-	1	81	123
Telemark	-	-	-	-	-	5	-	-	27	32
Troms	-	-	-	2	-	1	-	-	27	30
Vest-Agder	25	-	10	7	10	-	-	-	-	52
Vestfold	5	-	2	-	2	3	-	21	54	87
Østfold	11	1	1	16	14	8	1	-	-	52
Sum	130	2	41	131	91	84	2	33	675	1 189

Merknad: Tabellen viser antallet utdanningstilbud innenfor et bestemt fagfelt ved private fagskoler. Én fagskole kan ha utdanningstilbud innenfor flere fagfelt. Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell V 11 Utdanningstilbud ved private fagskoler fordelt på fagfelt og fylker, høst 2013. Antall.

	Hum.es.	Ped	Media	Øk.adm.	Tek	HS	Primær	SS	Uoppgitt	Totalt
Akershus	5	-	-	7	5	15	-	1	24	57
Aust-Agder	-	-	-	-	-	-	-	-	48	48
Buskerud	-	-	-	13	8	8	-	-	72	101
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-	24	24
Hedmark	-	-	-	-	3	4	-	-	48	55
Hordaland	14	-	7	12	6	3	-	1	24	67
Møre og Romsdal	1	-	-	7	1	-	-	-	-	9
Nordland	-	-	-	-	-	1	-	-	48	49
Oppland	1	-	-	-	-	1	3	-	-	5
Oslo	36	-	9	43	21	13	-	9	96	227
Rogaland	12	-	6	17	15	24	-	-	48	122
Sør-Trøndelag	15	-	6	13	6	4	-	1	72	117
Telemark	-	-	-	-	-	8	-	1	24	33
Troms	-	-	-	1	-	1	-	-	24	26
Vest-Agder	21	-	10	10	10	1	-	-	-	52
Vestfold	5	-	2	-	2	3	-	19	48	79
Østfold	11	1	1	16	14	8	1	-	-	52
Sum	121	1	41	139	91	94	4	32	600	1 123

Merknad: Tabellen viser antallet utdanningstilbud innenfor et bestemt fagfelt ved private fagskoler. Én fagskole kan ha utdanningstilbud innenfor flere fagfelt. Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell V 12 Fagskolestudenter fordelt på alder og fagfelt, kvinner i 2013. Antall.

	Under 18	18-20	21-25	26-30	31-35	36-50	Over 50	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	3	557	796	191	92	87	58	1 784
Mediefag	-	101	134	17	2	3	-	257
Økonomisk-administrative fag	-	73	283	260	214	416	68	1 314
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	-	45	156	89	57	72	7	426
Helse-, sosial- og idrettsfag	1	40	212	253	310	1 135	343	2 294
Primærnæringsfag	-	12	16	8	3	22	5	66
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	1	96	132	24	11	17	1	282
Uoppgitt fagfelt	-	1	7	8	4	6	2	28
Sum	5	925	1 736	850	693	1 758	484	6 451
Relativ fordeling	0	14	27	13	11	27	8	100

Merknad: Tabellen viser antallet distinkte studenter (antall personer) etter alder og fagfelt. Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell V 13 Fagskolestudenter fordelt på fagfelt og alder, menn i 2013. Antall.

	Under 18	18-20	21-25	26-30	31-35	36-50	Over 50	Totalt
Humanistiske og estetiske fag	1	162	352	77	38	41	11	682
Mediefag	1	122	203	28	6	6	-	366
Økonomisk-administrative fag	-	18	110	86	65	150	42	471
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	6	464	2 360	1 509	922	1 248	123	6 632
Helse-, sosial- og idrettsfag	-	6	12	19	27	109	39	212
Primærnæringsfag	-	4	18	8	5	10	2	47
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	-	169	301	135	73	129	14	821
Uoppgitt fagfelt	2	15	144	157	103	125	16	562
Sum	10	960	3 500	2 019	1 239	1 818	247	9 793
Relativ fordeling	0	10	36	21	13	19	3	100

Merknad: Tabellen viser antall distinkte studenter (antall personer) etter alder og fagfelt. Kategorien Uoppgitt fagfelt dekker Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert utdanningstilbudene sine.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell V 14 Stedbasert utdanning eller fjern- og nettundervisning i antall utdanningstilbud ved offentlige fagskoler, 2013.

	Vår		Høst	
	Stedsbasert undervisning	Fjernundervisning/ nettstudier	Stedsbasert undervisning	Fjernundervisning/ nettstudier
Akershus	6	-	8	-
Aust-Agder	9	-	6	-
Buskerud	15	-	15	5
Finnmark	1	-	1	-
Hedmark	9	-	10	-
Hordaland	18	8	19	7
Møre og Romsdal	12	-	13	-
Nordland	8	1	8	1
Nord-Trøndelag	8	14	7	9
Oppland	16	10	15	10
Oslo	9	-	12	-
Rogaland	12	10	12	9
Sogn og Fjordane	19	-	16	-
Sør-Trøndelag	27	3	26	2
Telemark	9	2	8	4
Troms	2	9	4	9
Vest-Agder	15	-	14	-
Vestfold	11	2	11	2
Østfold	12	2	16	2
Sum	218	61	221	60

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell V 15 Stedbasert utdanning eller fjern- og nettundervisning i antall utdanningstilbud ved private fagskoler, 2013.

	Vår		Høst	
	Stedsbasert undervisning	Fjernundervisning/ nettstudier	Stedsbasert undervisning	Fjernundervisning/ nettstudier
Akershus	39	13	36	17
Aust-Agder	27	-	24	-
Buskerud	57	-	52	-
Finnmark	27	-	24	-
Hedmark	33	-	30	-
Hordaland	70	-	67	-
Møre og Romsdal	9	-	9	-
Nordland	28	-	25	-
Oppland	3	-	5	-
Oslo	138	22	130	25
Rogaland	87	9	85	9
Sør-Trøndelag	68	1	68	1
Telemark	32	-	33	-
Troms	30	-	26	-
Vest-Agder	22	30	25	27
Vestfold	55	5	51	4
Østfold	52	-	52	-
Sum	777	80	742	83

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell V 16 Utdanningstilbud fordelt på utdanningsform og fagfelt ved offentlige fagskoler, 2013. Antall.

	Vår		Høst	
	Stedsbasert undervisning	Fjernundervisning/ nettstudier	Stedsbasert undervisning	Fjernundervisning/ nettstudier
Humanistiske og estetiske fag	4	-	4	-
Mediefag	1	-	1	-
Økonomisk-administrative fag	4	1	5	1
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	136	47	132	50
Helse-, sosial- og idrettsfag	46	10	51	7
Primærnæringsfag	3	2	5	1
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	17	1	17	1
Sum	211	61	215	60

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Tabell V 17 Utdanningstilbud fordelt på utdanningsform og fagfelt for private fagskoler, 2013. Antall.

	Vår		Høst	
	Stedsbasert undervisning	Fjernundervisning/ nettstudier	Stedsbasert undervisning	Fjernundervisning/ nettstudier
Humanistiske og estetiske fag	60	14	57	12
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	2	-	1	-
Mediefag	10	7	10	7
Økonomisk-administrative fag	68	18	72	19
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	48	21	47	21
Helse-, sosial- og idrettsfag	49	12	53	18
Primærnæringsfag	2	-	4	-
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	26	7	26	6
Uoppgitt fagfelt	27	-	24	-
Sum	292	79	294	83

Merknad: Kategorien "Uoppgitt fagfelt" består av Mesterfagskolen, som ikke har klassifisert sine utdanningstilbud.

Kilde: NSD DBH-Fagskolestatistikk

Litteratur/kilder

Arnesen, C.Å., L. A. Støren, J. Wiers-Jenssen (2012): *Arbeidsmarkedssituasjonen og tilfredshet med utdanningen blant ulike grupper av nyutdannede*. NIFU-rapport 39/2012. Oslo.

Caspersen, J. L. A. Støren, E. Waagene (2012): *Fagskoleutdannede – hvem de er og hvor de går*. NIFU-rapport 31/2012. Oslo

Erica Waagene, Liv Anne Støren (2013): *Fagskoleutdannedes studiesituasjon og arbeidsmarkedssituasjon*. NIFU-rapport 40/2013. Oslo

Kunnskapsdepartementet: *Tilstandsrapport Høyere utdanning 2012*. Oslo

Kunnskapsdepartementet: *Tilstandsrapport for fagskolesektoren 2011*. Oslo

Meld. St. 13 (2011-2012) *Utdanning for velferd*.

Næss; T. (2012): *Undersysselsetting blant profesjonsutdannede. Situasjonen tre år etter fullført utdanning*. NIFU-rapport 44/2012.

Kunnskapsdepartementet: Rundskriv F-05/2013 *Forskrift om fagskoleutdanning* av 1. august 2013.

Utgitt av: Kunnskapsdepartementet

Publikasjonen er elektronisk tilgjengelig på
www.regjeringen.no/kd

Publikasjonskode: F-4395 B

Omslagsillustrasjon: Gjerholm Design/Anne Leela

Trykk: Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
03/2014 – opplag 200

